

Міністерство освіти і науки України
Університет митної справи та фінансів
Факультет інноваційних технологій
Кафедра міжнародного туризму та готельно-ресторанного бізнесу

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему «Туристично-рекреаційні ресурси та потенціал туризму Республіки
Корея»

Виконала: студентка IV курсу
спеціальності 242 «Туризм»
Матвієвська А. О.

Керівник:
к. г. н., доц. Бойко З. В.

Дніпро – 2024

АНОТАЦІЯ

Матвієвська А. О. Туристично-рекреаційні ресурси та потенціал туризму Республіки Корея. Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм». – Університет митної справи та фінансів, Дніпро, 2024.

Об'єкт дослідження: туристично-рекреаційні ресурси та туризм Республіки Корея.

Предмет дослідження: особливості туристично-рекреаційних ресурсів та потенціал туризму Республіки Корея.

Мета роботи: аналіз потенціалу туристично-рекреаційних ресурсів Республіки Корея для їх використання в розвитку туризму країни.

Одержані висновки та їх новизна: розглянуто туристично-рекреаційні ресурси як основу функціонування туристичної індустрії, надана характеристика методикам аналізу та оцінки потенціалу туристично-рекреаційних ресурсів. Проаналізовано природні, історико-культурні та інфраструктурні туристично-рекреаційні ресурси Республіки Корея. Доведено, що сукупність природних факторів формують Республіку Корею як одну з найбільш сприятливих країн для розвитку туризму. Проаналізована культурна спадщина Республіки Корея. Її багата історія наділила країну пам'ятками багатої історичної, архітектурної та культурної спадщини, що складає потужний історико-культурний потенціал для розвитку індустрії туризму. Встановлено, що Республіка Корея має розвинену туристичну інфраструктуру та може запропонувати сучасні високоякісні готелі, численні магазини, прекрасне харчування, розвинену транспортну інфраструктуру. Розроблено екскурсійний тур «Чеджу – диво природи» до Республіки Корея з метою впровадження результатів дослідження в практичну діяльність.

Практичне значення. Матеріал кваліфікаційної роботи може бути використаний в діяльності туристичних фірм та туристичних операторів при розробці туристичних маршрутів та екскурсійних турів до Республіки Корея, та популяризації країни на українському туристичному ринку.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків. Робота викладена на 67 сторінках, містить 5 таблиць, 21 рисунок. Список використаних джерел містить 65 найменувань.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ТУРИЗМ, ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ, РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ПРИРОДНІ РЕСУРСИ, ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ РЕСУРСИ, ІНФРАСТРУКТУРНІ РЕСУРСИ, ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ, ПІВДЕННА КОРЕЯ, ТУР, ТУРИСТИЧНИЙ МАРШРУТ.

ABSTRACT

Matviievska A. O. Tourist and recreational resources and tourism potential of the Republic of Korea Thesis for a bachelor degree in specialty 242 "Tourism". – University of Customs and Finance, Dnipro, 2024.

Object of research: tourist and recreational resources and tourism of the Republic of Korea.

Subject of research: peculiarities of tourist and recreational resources and tourism potential of the Republic of Korea.

Purpose: analysis of the potential of tourist and recreational resources of the Republic of Korea for their utilization in the development of the country's tourism.

The conclusions and their novelty are obtained: tourist and recreational resources as the basis for the functioning of the tourism industry are considered; methods of analysis and assessment of tourist and recreational resources are characterized. The article analyzes the natural, historical, cultural, and infrastructural tourist and recreational resources of the Republic of Korea. It is proved that a combination of natural factors makes the Republic of Korea one of the most favorable countries for the development of tourism. The cultural heritage of the Republic of Korea is analyzed. Its rich history has endowed the country with monuments of rich historical, architectural, and cultural heritage, which is a powerful historical and cultural potential for the development of the tourism industry. It is established that the Republic of Korea has a developed tourist infrastructure and can offer modern high-quality hotels, numerous shops, excellent food, and a developed transport infrastructure. Developed an excursion tour "Jeju – a natural wonder" to the Republic of Korea to implement research findings into practical activities.

Practical meaning. The material can be used in the activities of travel companies and travel operators in developing tourist routes and excursion tours to the Republic of Korea, and its promotion in the Ukrainian tourism market.

The thesis consists of an introduction, three sections, and conclusions. The work is laid out on 67 pages, contains 5 tables, 21 figures. The list of used sources contains 65 names.

KEYWORDS: TOURISM, TOURIST RESOURCES, RECREATIONAL RESOURCES, TOURIST AND RECREATIONAL RESOURCES, NATURAL RESOURCES, HISTORICAL AND CULTURAL RESOURCES, INFRASTRUCTURAL RESOURCES, TOURIST POTENTIAL, REPUBLIC OF KOREA, SOUTH KOREA, TOUR, TOURIST ROUTE.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ	7
1.1 Туристично-рекреаційні ресурси як основа функціонування туристичної індустрії	7
1.2 Методи аналізу та оцінки потенціалу туристично-рекреаційних ресурсів	13
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ РЕСПУБЛІКИ КОРЕЯ.....	19
2.1 Аналіз природних туристично-рекреаційних ресурсів	19
2.2 Аналіз історико-культурних туристично-рекреаційних ресурсів.....	27
2.3 Аналіз інфраструктурних туристично-рекреаційних ресурсів	32
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	41
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПРАКТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ	43
3.1 Методика розробки туристичного продукту	43
3.2 Розробка туру «Чеджу – диво природи».....	47
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3.....	52
ВИСНОВКИ	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасному світі туризм став глобальним явищем. Для налагодження ефективних туристичних взаємозв'язків між країнами важливо, щоб населення було проінформоване про унікальні природні та культурні ресурси цих країн, а також про особливості розвитку їх транспортної та туристичної інфраструктури. Саме туристично-рекреаційні ресурси (природні, історико-культурні та інфраструктурні) становлять основу для розвитку туристичної індустрії в будь-якій країні.

Республіка Корея володіє безмежним потенціалом для розвитку туризму, що ґрунтується на мальовничих природних пейзажах, багатій історико-культурній спадщині, розвиненій інфраструктурі та сприятливому інвестиційному кліматі. Величні гори, лазурні узбережжя, унікальна флора та фауна, тисячолітня історія, самобутня культура, численні фестивалі, сучасні транспортні мережі, різноманітні готелі та розваги – все це робить Південну Корею справжньою перлиною Східної Азії, здатною привабити туристів. Розвиток туризму стимулює економічне зростання, створює нові робочі місця та сприяє популяризації корейської культури на міжнародній арені.

Дослідження туристично-рекреаційних ресурсів відображені у працях вітчизняних авторів, серед яких В. І. Стафійчук, О. О. Бейдик, Л. С. Безручко, А. А. Катанський, Г. О. Кулешова, О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, І. В. Зорін, Н. В. Святохо тощо.

Метою даної кваліфікаційної роботи є аналіз потенціалу туристично-рекреаційних ресурсів Республіки Корея для їх використання в розвитку туризму країни.

Досягнення поставленої мети зумовило вирішення таких завдань:

- дослідити туристично-рекреаційні ресурси як основу функціонування туристичної індустрії;
- ознайомитись із методами аналізу та оцінки потенціалу туристично-рекреаційних ресурсів;

- охарактеризувати природні туристично-рекреаційні ресурси;
- проаналізувати історико-культурні туристично-рекреаційні ресурси;
- визначити особливості інфраструктурних туристично-рекреаційних ресурсів;
- дослідити методикку розробки туристичного продукту;
- розробити програму туру «Чеджу – диво природи» до Республіки Корея.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи виступають туристично-рекреаційні ресурси та туризм Республіки Корея. Предметом дослідження виступають особливості туристично-рекреаційних ресурсів Республіки Корея та потенціал туризму країни.

Для досягнення поставленої мети у роботі використано сучасні загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: історичного аналізу; системного аналізу та синтезу; економіко-статистичні та методи порівняння; графічні методи (побудова схем, графіків, діаграм).

Інформаційну базу дослідження становлять навчальні посібники, статті у періодичних виданнях, статистичні дані, матеріали науково-практичних конференцій, інформаційні інтернет-ресурси.

Практична значущість роботи полягає у використанні дослідження в діяльності туристичних фірм та туристичних операторів при розробці туристичних маршрутів та екскурсійних турів до Республіки Корея.

Апробація результатів дослідження. Робота була апробована в рамках Міжнародній науково-практичній конференції «Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд» 03 листопада 2024 року, Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро.

Структура роботи Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Робота викладена на 67 сторінках, містить 5 таблиць, 21 рисунок. Список використаних джерел містить 65 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

1.1 Туристично-рекреаційні ресурси як основа функціонування туристичної індустрії

У сучасному світі туризм посідає значну позицію серед найактивніших, високоприбуткових та динамічно розвинених галузей світової економіки. Практично в усіх країнах він належить до провідних та найбільш прогресивних сфер економічної діяльності, виступаючи одним із ключових факторів та джерел добробуту суспільства. Туризм сприяє збереженню та розвитку природного, культурного та духовного надбання територій, стимулює виробництво, створює робочі місця, береже історичні системи розселення, підтримує місцеві культури, загалом стаючи одним із рушійних елементів сталого розвитку регіонів [12].

Туристична та рекреаційна діяльність відіграють важливу роль у збереженні здоров'я людини, її всебічному розвитку, вдосконаленні особистості на освітньому, культурному та професійному рівнях. У сучасних умовах туризм розглядається як невіддільна складова активного та плідного життя людини. При цьому головними ресурсами для його розквіту й далі слугують природна, культурна та духовна спадщина, потенціал, ресурси та комплекси територій, попри певні нюанси у вживанні цих термінів. Об'єднує їх спільна мета – стати основою для розвитку та вдосконалення духовних і фізичних сил людини [12].

Як сфера господарства та вид діяльності, рекреація і туризм належать до групи, що чітко орієнтується на ресурси. Туристичні та рекреаційні ресурси є невіддільними елементами для створення туристичного продукту та надання окремих послуг, і вони складають найважливішу частину туристично-рекреаційного потенціалу [12].

Ресурси (від фр. resource – допоміжний засіб) – це запаси, джерела, засоби, які використовуються для задоволення потреб, досягнення цілей та розвитку; умови, які дозволяють досягти бажаного результату за допомогою певних перетворень [32].

Визначення терміну «туристичні ресурси» українськими науковцями представлено на рис. 1.1.

С. П. Кузик

- об'єкти та явища природного й антропогенного походження, які використовують або можуть бути використані для туристичної діяльності.

І. М. Школа

- сукупність природних та штучно створених людиною об'єктів, придатних для виробництва туристичного продукту.

О. О. Любіцева

- об'єкти природи, історії, культури, поточні події, явища, які можуть бути використані у процесі створення та реалізації туристичного продукту, будучи мотиваційною підставою для його вибору, наприклад за видом, сезоном та іншими ознаками.

М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич

- специфічні властивості природного середовища, а також їх поєднання, прояви людської діяльності, природні, історичні, соціально-культурні об'єкти, які є предметами зацікавлення туристів, стимулюють їх до подорожі, здатні задовольнити їхні потреби у відновленні та розвитку фізичних, емоційних та інтелектуальних сил.

І. В. Смаль

- сукупність природних і соціально-культурних комплексів та їх елементів, що сприяють задоволенню фізіологічних та соціальних потреб людини, відновленню її працездатності і які використовуються для прямого й опосередкованого споживання та виробництва туристичного продукту.

Рисунок 1.1 – Визначення поняття «туристичні ресурси»

Джерело: створено автором на основі [26]

Таким чином, туристичні ресурси повинні мати такі характеристики, як атрактивність, доступність, кліматичні умови, ступінь вивченості, значущість для показу, пейзажі ландшафту, соціально-демографічні характеристики, потенційний запас і способи використання [20].

С. П. Кузик також зазначає, що характерною рисою туристичних ресурсів є їх здатність відновлювати фізичні та духовні сили людини, а також розвивати їх. Ці ресурси підходять для надання різноманітних послуг, які стають актуальними під час подорожей туристів [26].

А на думку М. П. Мальської, Н. В. Антонюк та Н. М. Ганич, до категорії ресурсів туризму слід віднести не лише мальовничі пейзажі та історичні пам'ятки, а й такі нематеріальні аспекти, як тиша, чисте повітря, гостинність місцевих жителів, доступність різноманітних розваг тощо. Автори наголошують, що використання туристичних ресурсів та об'єктів для потреб туризму базується на формуванні у туристів зацікавленості та позитивних вражень [26].

Визначення терміну «рекреаційні ресурси» науковцями представлено на рис. 1.2.

Л. А. Багрова, Н. В. Багрова, В. С. Преображенський [2]

- природні, природно-технічні й соціально-економічні геосистеми та їх елементи, які при чинних технічних і матеріальних можливостях можуть бути використані для організації рекреаційного господарства.

П. О. Масляк [25]

- об'єкти, процеси та явища природного й антропогенного походження, що виступають матеріальною базою для відпочинку й оздоровлення людей через їх відповідні параметри.

Н. В. Фоменко [42]

- об'єкти і явища природного й антропогенного походження, які використовуються для оздоровлення, відпочинку і туризму.

В. І. Мацола [27]

- сукупність природно-технічних, природних, соціально-економічних комплексів та їх елементів, що сприяють відновленню та розвитку духовних і фізичних сил людини, її працездатності; використовуються для прямого й опосередкованого споживання та надання курортних і туристичних послуг.

Т. В. Ніколаєнко [29]

- компоненти природного середовища і феномени соціокультурного характеру, які завдяки певним властивостям можуть бути використані для організації рекреаційної діяльності.

Рисунок 1.2 – Визначення поняття «рекреаційні ресурси»

Джерело: створено автором на основі [2, 25, 27, 29, 42]

Таким чином, існує декілька наукових теорій щодо сутності категорії «рекреаційні ресурси». Деякі дослідники визначають їх як окремі компоненти довкілля, які мають вплив на здоров'я та самопочуття людини. Інші ж

трактують їх як геосистеми та їхні складові, що володіють оздоровчим потенціалом [28].

Ще один підхід ґрунтується на тому, що рекреаційні ресурси – це певні природні, господарські або історичні об'єкти, які можна використовувати для відпочинку та оздоровлення. Також існують думки, що до цієї категорії належать комплекси та їхні складові, які бувають природними, природно-технічними або соціально-економічними. Або визначають їх як складові загальних ресурсів, таких як природні, культурні або соціально-економічні [28].

Отже, рекреаційні ресурси – це елементи природного середовища та штучні об'єкти, які характеризуються унікальністю, неповторністю, естетичною цінністю, оздоровчими властивостями та можливістю використання для організації різноманітних видів рекреаційного відпочинку [37].

Проаналізувавши ключові підходи науковців та врахувавши природну, соціальну та історико-культурну складові у визначеннях туристичних та рекреаційних ресурсів, можна дійти висновку про їхню смислову близькість. Спільним для них є орієнтація на споживання та задоволення потреб людей (туристів). З огляду на це, об'єднання цих термінів в єдине поняття «туристично-рекреаційні ресурси» – є логічним та доцільним кроком.

Туристично-рекреаційні ресурси відкривають можливості для розширення виробництва туристичного продукту. Цей продукт формується під впливом природних та соціальних умов, які здатні задовольнити різні потреби та запити туристів. Також важливо підкреслити, що туристичні та рекреаційні ресурси мають подвійне значення: вони є фінансовим благом і товаром, який потребує значних витрат на відтворення. З економічної точки зору туристично-рекреаційні ресурси є складовими туристичного продукту. Різноманітність пояснює різні результати господарського використання [13].

На рис. 1.3 представлені визначення поняття «туристично-рекреаційні ресурси» різними науковцями.

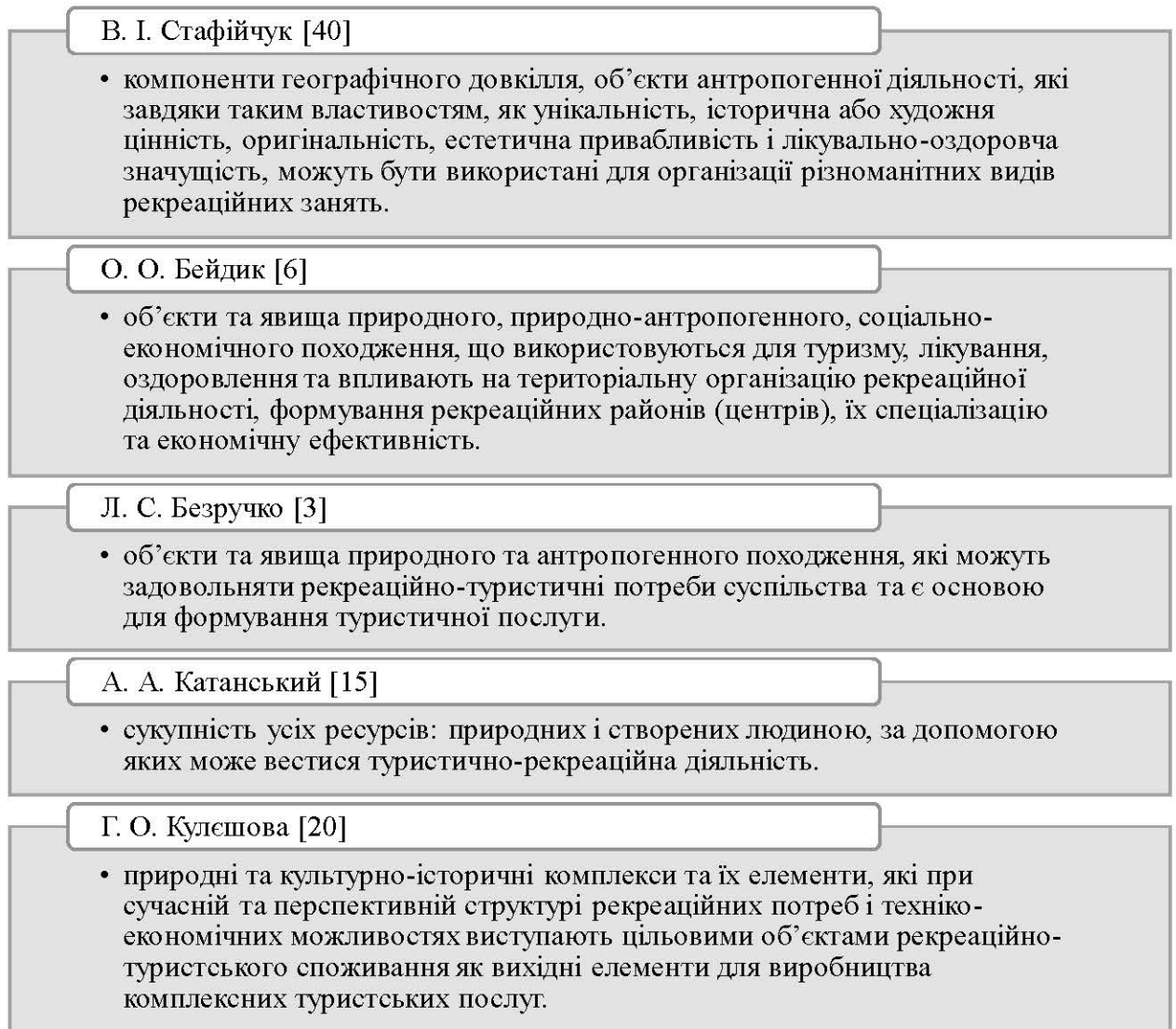

Рисунок 1.3 – Визначення поняття «туристично-рекреаційні ресурси»

Джерело: створено автором на основі [3, 6, 15, 20, 40]

Ознайомившись з різними підходами до визначення цього терміну, можна констатувати, що в основі використання будь-яких туристично-рекреаційних ресурсів лежить невичерпна потреба людини в реалізації своїх потреб, таких як духовний саморозвиток, оздоровлення, пізнання, навчання, спілкування, фізичний розвиток, відкриття світу та інші потреби, що сприяють саморозвитку особистості, і відповідних форм діяльності.

О. О. Любіцева, Є. В. Панкова та В. І. Стафійчук узагальнили й систематизували рекреаційно-туристичні ресурси (рис. 1.4).

Рисунок 1.4 – Класична класифікація рекреаційно-туристичних ресурсів

Джерело: складено автором на основі [23]

Туристично-рекреаційні ресурси є основою туристично-рекреаційного потенціалу, який складається з таких компонентів (рис. 1.5):

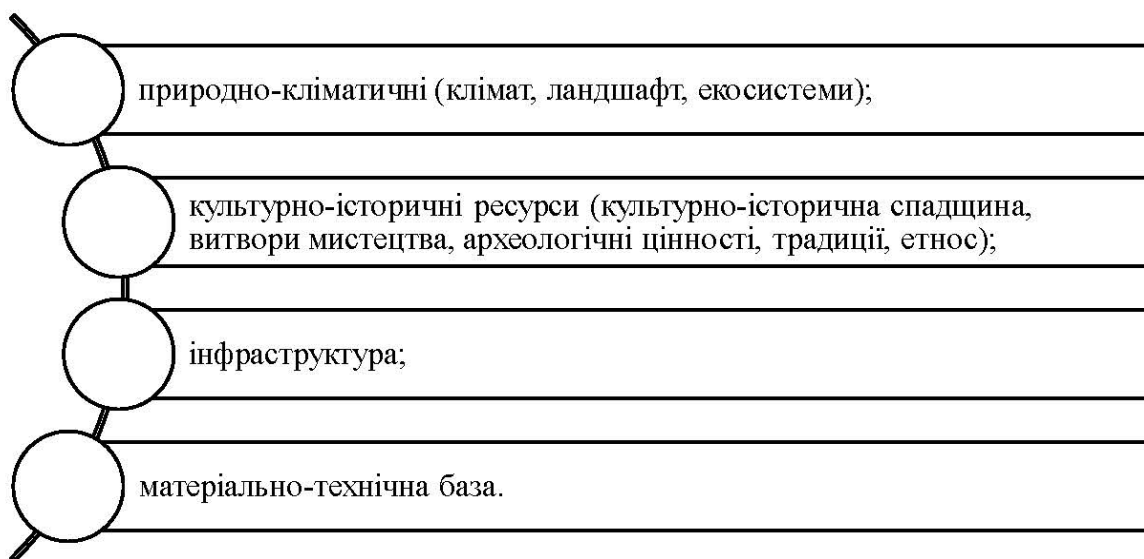

Рисунок 1.5 – Компоненти туристично-рекреаційного потенціалу

Джерело: складено автором на основі [20]

І. В. Зорін стверджує, що потенціал туристично-рекреаційного сектора складається з трьох основних підсистем: природної, суспільної та господарської. Він включає в себе елементи кожної з цих підсистем, наприклад природні туристські ресурси, туристів, матеріально-технічні ресурси, енергію та трудові ресурси [14]. Н. В. Святохо визначає туристично-рекреаційний потенціал території як результат взаємозв'язку та взаємодії чотирьох ключових компонентів: природноресурсний, історико-культурний, економічний, соціальний [35].

Отже, для розвитку туризму в будь-якому регіоні необхідні рекреаційні ресурси. Це всі природні та антропогенні геосистеми, які можна використовувати для організації відпочинку та оздоровлення людей. Наявність туристично-рекреаційних ресурсів є ключовим фактором для формування туристично-рекреаційного комплексу регіону. Ці ресурси є основою для успішного розвитку туристичного бізнесу та визначають особливості розвитку туризму в конкретному регіоні. До туристично-рекреаційних ресурсів належать чотири основні групи: природні, історичні, соціально-культурні та матеріально-технічні. Туристично-рекреаційні ресурси відіграють важливу роль у розвитку туристичного потенціалу об'єкта, адже вони виконують ряд важливих функцій: рекреаційну, соціальну, економічну та культурну. Ці ресурси охоплюють всі необхідні для туристичної діяльності елементи: природні, культурно-історичні та соціально-економічні.

1.2 Методи аналізу та оцінки потенціалу туристично-рекреаційних ресурсів

Туристично-рекреаційний потенціал не однаковий у різних регіонах. Це зумовлено відмінностями в кількісних та якісних характеристиках їхніх туристично-рекреаційних ресурсів. Тому дослідження та оцінка цих ресурсів є ключовою умовою для ефективного планування розвитку підприємництва в

кожному регіоні. Кількісні та якісні характеристики туристично-рекреаційних ресурсів, які запропонувала Г. О. Кулешова, представлено на рис. 1.6.

обсяг запасів	(дебіт джерел мінеральних вод, екскурсійний потенціал туристичних центрів і маршрутів), необхідний для визначення потенційної ємності туристичних комплексів, рівня освоєння, оптимізації техногенного й антропогенного навантаження;
площа поширення	(розміри водоносних горизонтів, пляжів, лісів, площа територій зі стійким сніговим покривом), дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;
період можливої експлуатації	(тривалість сприятливого погоднокліматичного періоду, купального чи лижного сезону), визначає сезонність рекреаційних процесів і ритмічність туристичних потоків;
територіальна зосередженість	у місцях виникнення чи поширення обумовлює тяжіння туристичної інфраструктури і туристичних потоків до місць їх концентрації;
низькі капіталомісткість і вартість експлуатаційних затрат	дозволяє досить швидко створювати інфраструктуру й отримувати соціальний та економічний ефект, а також самостійно використовувати окремі види ресурсів;
багаторазовість використання	при дотриманні норм раціонального природокористування і проведення заходів із рекультивациі та благоустрою;
універсальність	дозволяє використовувати один і той же ресурс для організації різних видів рекреаційно-туристичної діяльності;
масовість, унікальність, інформативність і доступність	від яких залежить потужність туристичних потоків і можливість створення інфраструктури;
соціальність	незалежно від походження і використання, туристичні ресурси характеризуються «цільовим призначенням» – покращання соціальних параметрів у суспільстві.

Рисунок 1.6 – Характеристики туристсько-рекреаційних ресурсів

Джерело: складено автором на основі [20]

Таким чином, основними характеристиками туристично-рекреаційних ресурсів є: обсяг запасів; площа поширення; період можливої експлуатації; територіальна зосередженість; низька вартість капіталу та невисока вартість експлуатації; багаторазовість використання; універсальність; масовість, унікальність, інформативність і доступність [20].

У таблиці 1.1 представлено основні методи оцінки туристично-рекреаційних ресурсів та їх характеристика.

Таблиця 1.1 – Методи оцінки туристично-рекреаційних ресурсів

Назва методу	Характеристика	Сфера застосування
Кількісні методи		
Картографічний метод	Оцінка ведеться за допомогою загально-географічних та тематичних туристичних карт.	Попередня оцінка, інтерпретація результатів оцінки
Математичний метод	Реєстрація природних та історико-культурних ресурсів може бути частиною оцінки туристичних ресурсів.	Всі види ресурсів
Якісні методи		
Технологічна оцінка	Включає питання щодо технологій і методів використання природних ресурсів для туристичних цілей, а також перспектив інженерно-будівельного освоєння територій.	Природні ресурси
Медико-біологічна оцінка	Дослідження комфортності клімату території та вплив природних факторів на організм людини; використовується система умовних температур і метод комплексної кліматології.	Природно-рекреаційні ресурси
Естетична оцінка	Визначається ступінь екзотичності та унікальності ресурсів, ступінь емоційного впливу на людину.	Природні та історико-культурні ресурси
Екологічна оцінка	Здійснюється моніторинг забруднень навколишнього середовища, визначення ступеня негативного впливу промислових об'єктів, що знаходяться на території та поблизу туристського регіону.	Природні та історико-культурні ресурси
Методика ЮНЕСКО	За культурною спадщиною виділяються шедеври творчості, за природним – феномени виняткової краси та естетичної цінності.	Природні та історико-культурні ресурси
Економічна оцінка	Для досягнення повного та раціонального використання ресурсів використовуються різні підходи, включаючи бальні методи, метод рентних оцінок, ідею загальної економічної цінності, пряму (споживчу) вартість використання ресурсів тощо.	Всі види ресурсів

Джерело: складено автором на основі [1]

Оцінювати територію для рекреаційних цілей складно, адже різні види рекреаційної діяльності потребують різних ресурсів та умов. З цієї причини, при розгляді методів оцінки туристично-рекреаційного потенціалу, слід мати на увазі, що єдиного методу не існує, адже для різних груп ресурсів

застосовуються різні методи оцінки. О. О. Бейдик підкреслює, що оцінка рекреаційно-туристичних ресурсів має свою особливість: їх необхідно розглядати як з позиції організаторів відпочинку, так і з позиції самих відпочиваючих. Рекреаційна оцінка належить до категорії соціальних. Вона ґрунтується на аналізі реального та потенційно можливого відношення відпочиваючих до умов відпочинку [6]. На рис. 1.7 зображені методи кількісної оцінки рекреаційних ресурсів.

Рисунок 1.7 – Методи кількісної оцінки рекреаційних ресурсів

Джерело: складено автором на основі [21]

Здатність природних рекреаційних ресурсів викликати позитивні емоції, виразність, контрастність, величність і інші фактори впливають на якість оцінки рекреаційних ресурсів [21].

Процес оцінки туристично-рекреаційних ресурсів може мати різну кількість етапів. Найбільш поширеною є система з трьох етапів, представлена на рис. 1.8.

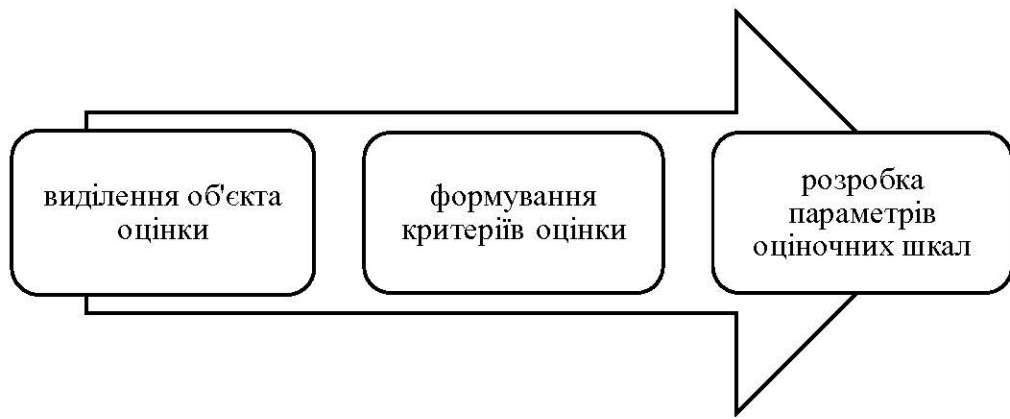

Рисунок 1.8 – Етапи бальної оцінки туристично-рекреаційних ресурсів

Джерело: складено автором на основі [5]

Дотримання послідовності етапів при бальній оцінці туристичних ресурсів гарантує отримання максимально точного та якісного результату, який дає повне уявлення про потенціал цих ресурсів. Особливу увагу слід приділити розробці критеріїв та параметрів оцінки, адже саме вони визначають кінцевий результат. Важливою складовою процесу оцінки туристично-рекреаційних ресурсів є проведення комплексної оцінки. Вона дозволяє оцінити рівень забезпеченості території ресурсами та перспективи їх використання, встановити оптимальне співвідношення різних видів рекреації на даній території, а також спрогнозувати розвиток туристичної галузі в регіоні з урахуванням залучення ресурсів до виробничого процесу.

Отже, доведено, що для обґрунтованого визначення перспектив розвитку туристичної індустрії в регіоні необхідний комплекс досліджень. Ці дослідження дозволять: виявити та оцінити наявний туристично-рекреаційний потенціал; визначити рівень його залученості; ідентифікувати чинники, що стримують розвиток туризму в регіоні; розробити перспективну модель територіальної організації туристично-рекреаційного середовища. Важливою складовою дослідження є: аналіз унікальних об'єктів, розташованих на даній території; оцінка їх доступності та розміщення; вивчення комплексності та фізичного стану цих об'єктів. Вивчення наявних методичних розробок в області оцінки туристичного потенціалу територій продемонструвало наявність значної кількості методів, які базуються на ґрунтовних наукових

дослідженнях у галузі географії, історії, економіки та медицини. Ці методики дають можливість здійснити комплексну та об'єктивну оцінку туристичного потенціалу будь-якої території.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

За результатами першого розділу отримано наступні висновки.

1. Виявлено, що розвиток туризму в будь-якому регіоні ґрунтується на наявності рекреаційних ресурсів. До них належать усі природні та штучно створені геосистеми, які можна використовувати для організації відпочинку та оздоровлення людей. Туристично-рекреаційні ресурси є ключовим фактором успішного розвитку туристичного бізнесу та визначають особливості розвитку туризму. До туристично-рекреаційних ресурсів входять природні, історичні, соціально культурні та матеріально-технічні. Туристично-рекреаційні ресурси відіграють важливу роль у розвитку туристичного потенціалу регіону та сприяють його зростанню. Вони виконують низку важливих функцій: рекреаційна, соціальна, економічна, культурна. А також містять необхідні для туристичної діяльності елементи: природні, культурно-історичні, соціально-економічні.

2. Доведено, що для обґрунтованого визначення перспектив розвитку туристичної індустрії в регіоні необхідний комплекс досліджень. Ці дослідження дозволять: виявити та оцінити наявний туристично-рекреаційний потенціал; визначити рівень його залученості; ідентифікувати чинники, що стримують розвиток туризму в регіоні; розробити перспективну модель територіальної організації туристично-рекреаційного середовища. Важливою складовою дослідження є: аналіз унікальних об'єктів, розташованих на даній території; оцінка їх доступності та розміщення; вивчення комплексності та фізичного стану цих об'єктів. Вивчення наявних методичних розробок в області оцінки туристичного потенціалу територій продемонструвало наявність значної кількості методів, які базуються на ґрунтовних наукових дослідженнях у галузі географії, історії, економіки та медицини.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ РЕСПУБЛІКИ КОРЕЯ

2.1 Аналіз природних туристично-рекреаційних ресурсів

Південна Корея, офіційно відома як Республіка Корея, є державою в Східній Азії. Розташована на південній частині Корейського півострова, на південь від 38 паралелі. Має сухопутний кордон з єдиною країною на півночі, Корейською Народно-Демократичною Республікою. Японське море омиває на сході, Корейська протока на півдні та південному сході, а Жовте море на заході. Всього 200 км відокремлюють країну від Японії через Корейську протоку. Має морські кордони із сусіднім Китаєм, що сприяє розвитку торговельно-економічних відносин між країнами [4].

Площа країни – 100410 км², із яких 2800 км² зайнято водними ресурсами. Майже вся країна оточена водою, довжина прибережної лінії становить 2413 кілометрів. Республіці Кореї належать близько 3 тисяч островів, що витягнулися вздовж узбережжя, але здебільшого маленьких за розміром і безплідних, найбільші з яких – Чеджу, Кодже і Чін [18].

Величні гранітні та вапнякові утворення створюють дивовижні гірські та долинні пейзажі. Гірські ланцюги простягаються майже вздовж всього східного узбережжя, круто обриваючись до Східного (Японського) моря, а на заході вони більш пологі, утворюючи широкі долини, де вирощують основну корейську сільськогосподарську культуру – рис [19].

Хоча Південна Корея не вважається гірською країною, через її територію пролягає частина Східно-Корейських гір, що утворюють основу рельєфу. Деякі вершини цього гірського ланцюга сягають висоти понад 1500 метрів над рівнем моря, а гірські масиви займають близько 70% площі країни. Серед гірських хребтів Кореї найосновнішими є Тхебек (гора Сорак – 1708 м) і Собек (гора Чирі – 1915 м). Найвища точка Республіки Корея, розташована на

вулканічному острові Чеджу, – гора Халла (1950 м). Південна та західна частини країни зайняті низовинами та рівнинами, де проживає більшість населення [4].

Найпопулярніший вид туризму в Республіки Корея (насамперед для самих корейців) – гірський туризм. Також гори Південної Кореї – ідеальне місце для любителів активного зимового відпочинку. Головні та найбільші гірськолижні комплекси розташовані на сході країни, в горах Тхебек і на території провінцій Канвон та Кьонгі [48]. Технічні характеристики гірськолижних курортів Республіки Корея представлено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Технічні характеристики гірськолижних курортів Республіки Корея

Технічна характеристика	Phoenix Snow Park	Vivaldi Park Ski World	Welli Hilli Park	Alpensia Ski Resort	Elysian Gangchon Ski Resort	High1 Ski Resort	Jisan Ski Resort
Перепад висот, м	400	294	323	195	173	659	204
Висота курорту, м	680-1080	282-576	573-896	775-970	300-473	717-1376	100-304
Загальна довжина гірськолижних трас, км	15,3	6,3	12,3	4,2	6	29,2	8
Кількість трас	18	12	12	6	8	18	8
Кількість підйомників	9	9	8	3	6	10	5
Тривалість сезону	листопад-березень		грудень-березень				

Джерело: складено автором на основі [52]

Згідно з таблицею, High1 Ski Resort виділяється серед інших курортів завдяки найбільшому перепаду висот, найбільшій висоті курорту та найдовшій загальній довжині трас. Це робить його привабливим для досвідчених лижників, які шукають складніші траси та вищі гори. Phoenix Snow Park, Vivaldi Park Ski World та Welli Hilli Park мають більшу кількість трас і підйомників, що робить їх більш зручними для відвідувачів завдяки меншій

черзі на підйомники та більшому вибору трас. Alpensia Ski Resort, Elysian Gangchon Ski Resort та Jisan Ski Resort є менш масштабними курортами, з меншим перепадом висот та меншою загальною довжиною трас, що може бути зручним для сімейного відпочинку та новачків.

Північна частина Південної Кореї переважно лежить у зоні помірному мусонного клімату, а південна частина та острів Чеджу – у субтропічному мусонному. Гірські райони на сході країни характеризуються суворими погодними умовами, де спостерігаються значні температурні коливання [41].

Сезони в Південній Кореї чітко виражені (чим пишаться корейці) та змінюються поступово, без різких перепадів. Зима холодна та малосніжна, а літо спекотне та дощове. Весна та осінь – найприємніші в країні пори року для населення і туристів [41].

Навесні та восени температура повітря коливається від $+10^{\circ}\text{C}$ до $+20^{\circ}\text{C}$. Влітку показник термометра підіймається до $+25^{\circ}\text{C}$ – $+30^{\circ}\text{C}$, а також на цю пору року припадає 60-70% опадів за весь рік. Взимку температура повітря різна залежно від регіону країни, але середні показники становлять -6°C – $+7^{\circ}\text{C}$. А кількість опадів за рік коливаються від 750 до 1500 мм. Через дощі показник може перевищувати середній, або навпаки – настають засухи [9].

Істотний вплив на клімат країни мають повітряні маси, що надходять з Південно-Східної Азії, де чітко простежуються два сезони: сухий та вологий. На рік можна очікувати від одного до трьох тайфунів. Тайфуни зазвичай проходять над Південною Кореєю в кінці літа, особливо в серпні, і приносять проливні дощі. Повені час від часу завдають значної шкоди, так само як і зсуви [41].

Через те, що країну омивають води двох морів та протоки, самі корейці вважають за краще всю акваторію називати просто Південним морем. Враховуючи рельєф країни, не дивно, що саме море споконвіку відіграло чільну роль у житті населення. Воно постачало рибу та морепродукти, що становлять основу національної кухні. А сьогодні пляжний туризм – найважливіша складова корейської економіки. Популярними містами-

курортами є Пусан, Кодже, Інчхон та Чеджу. Вони мають гарні пляжі та добре розвинену туристичну інфраструктуру. Добре розвинений оздоровчий туризм – у Кореї налічується понад 70 природних гарячих джерел, на базі яких діють туристичні курорти та спа-центри. [38].

Головні річки, в основному гірські, течуть в напрямі з півночі на південь і зі сходу на захід та впадають в Корейський пролив і Жовте море. Зазвичай річки мілководні, але повноводність настає в період мусону [11]. Найбільші річки Республіки Корея представлено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Головні річки Республіки Корея

Назва річки	Довжина, км	Розташування
Нактон	517	Міста Тегу і Пусан
Хан	514	Місто Сеул, провінція Канвон
Ким	401	Провінції Чонбук, Чхубук, Чхунам, міста Теджон і Седжон
Намхан	359	Провінції Чхунбук, Канвон и Кьонгі
Сомджін	224	Провінції Чонбук, Чоннам, Кьоннам
Нам	194	Провінція Кьоннам
Хончхон	143	Провінція Канвон
Йонсан	139	Провінція Чоннам, міста Кванджу, Наджу, Мокпхо
Кимхо	116	Провінція Кьонбук, міста Йончхон, Кьонсан і Тегу
Хван	111	Провінція Кьоннам

Джерело: складено автором на основі [62]

Отже, найважливішими річками в Південній Кореї є Нактон, яка є найдовшою, Хан, що прорізає столицю Сеул, і річка Ким, яка впадає в Жовте море після. Ці три річки є судноплавними, і вони сприяли розвитку домінуючих головних міст країни, таких як Кунсан (провінція Чонбук) або Сеул [54].

На Корейському півострові немає великих природних озер, за винятком штучних, створених будівництвом дамб. Є багато причин, чому так мало природних прісноводних озер, але найбільший вплив полягає в тому, що площа суші невелика, але форма півострова має чіткий розділ між гірськими районами, що дозволяє воді швидко стікати в море. Проте рельєф півострова має характеристики, придатні для будівництва штучних озер з великою ємністю для зберігання води [65].

Флора та фауна Південної Кореї багата. На видову різноманітність впливає розташування країни у помірному кліматичному поясі та ландшафти. Серед рослинності є ліси різних типів (займають 63,9% площі країни), луки та бамбукові зарості [9].

На території країни налічується близько 4000 видів рослин. В Східно-Корейських горах, в широколистяних лісах є велика різноманітність дубів, ясенів, кленів, липи, грабів і в'язів. Також не є винятком зустріти цукеркове дерево, дерева магнолії, павловнії, хурми та вишні. В передгір'ї поширений женьшень. На півдні країни, на висоті до 300-400 метрів можна побачити камелію японську, 5 видів вічнозелених дубів та бензойне дерево. В горах висотою від 1100 метрів поширені ліси із сосни червоної. На рівнинних узбережжях росте бамбук, який досягає висоти 10 метрів [9].

Приблизно 1800, або майже половина видів рослин, що ростуть в Кореї, розташовані на горі Халла (о. Чеджу). Через різну температуру залежно від висоти, вона має найрізноманітніший вертикальний розподіл рослинності в Кореї [63]. Даний розподіл представлено у таблиці 2.3 та у додатку А.

Таблиця 2.3 – Вертикальний розподіл рослинності на горі Халла

Назва природної зони	Межа, м (над рівнем моря)	Опис
Прибережна зона	50	Територія, що прилягає до моря. На скелястих узбережжях ростуть прибережні рослини.
Зона субтропічних лісів	200	Вічнозелені широколистяні ліси, які з'являються в південному регіоні, де середньорічна температура висока, середня температура взимку вище нуля та рясні річні опади.
Вторинна пасовищна зона	600	Території, які раніше були розчищені в луки для випасу або ведення сільського господарства.
Зона широколистяних лісів	1400	Поширені листяні, широколистяні ліси помірною поясу та змішані ліси.
Зона хвойних лісів	1600	Субальпійська зона з домішкою вічнозелених хвойних і альпійських рослин.
Зона чагарників	1900	Кущі в альпійських районах дуже низькорослі, оскільки пристосувалися до місцевості з сильними вітрами, низькими температурами або нестачею вологи.

Продовження табл. 2.3

Назва природної зони	Межа, м (над рівнем моря)	Опис
Зона альпійських рослин	1950	Тут не ростуть високі дерева, але в основному ростуть низькі трави, мохи та інші альпійські рослини.

Джерело: складено автором на основі [61, 64]

Теплі температури включають зони субтропічних рослин, луки та широколистяні ліси. А якщо піднятися вище, де температура стає нижчою, поширюються хвойні ліси та альпійські рослини, які можуть виживати в холодних місцях [63].

Для довідки, на середніх схилах гори знаходиться ліс Готчаваль (займає 12% острова), що має унікальну форму рельєфу. Це єдине місце у світі, де співіснують тропічні північні рослини та рослини південної межі холодного клімату, які разом утворюють вічнозелений ліс. Там знаходиться понад 600 видів рослин, що під загрозою зникнення [63].

Говорячи про фауну, то в лісах країни можна зустріти лисиць, кабанів, козуль, плямистих оленів, білок, а у важкодоступних – рисей, білогрудих і бурих ведмедів, леопардів та тигрів. Через теплий клімат і велику кількість водних об'єктів в Південній Кореї живуть понад 400 видів птахів: журавлі, чаплі, лелеки, качки, гуси, чайки, кулики, баклани, гагарки, кайри, чистуни. А також хижий орлан білоплечий і великі – фазани, тетеруки, рябки. Налічується більш ніж 500 видів риби: морські – жовтохвіст, терпуг, лаврак, риба-шабля, морський лящ; прісноводні – сріблястий карась, судак, амурський сом, корюшка річна, короц, вугор, лобань [9].

З метою збереження природної екосистеми, навколишнього середовища, культурної та історичної спадщини, в Південній Кореї було відкрито національні парки. Гора Чірі була першою територією, яка була визнана національним парком у 1967 році. Станом на 2023 рік в Республіці Корея є 23 національних парки: 18 гірських, 4 морських та прибережних, 1 історичний

(рис. 2.4) [47]. Розташування національних парків Республіки Корея представлено у додатку Б.

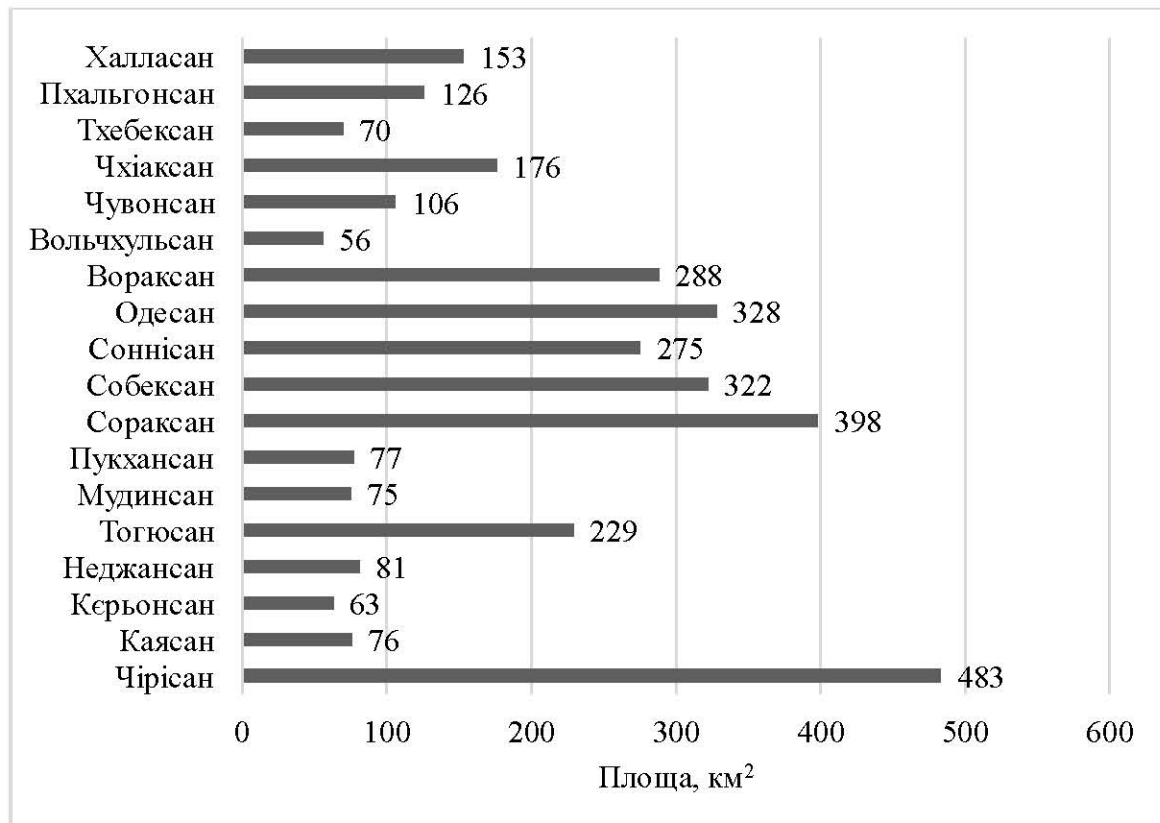

Рисунок 2.1 – Національні гірські парки Республіки Корея

Джерело: складено автором на основі [47]

Виходячи з лінійної діаграми, Чірісан є найбільшим гірським парком серед перелічених, що свідчить про його важливість у системі національних парків Південної Кореї. Він багатий флорою та фауною, там поєднується культура східних та західних регіонів країни. Сораксан, Собексан, Одесан та Вораксан також займають провідні місця за своїми показниками, що робить їх ключовими точками для туризму та екологічних досліджень. Менші парки, такі як Керьонсан, Вольчхульсан і Тхебексан можуть мати особливе значення для збереження біорізноманіття та наукових досліджень, хоча і не є найбільшими за розміром.

Тадоехсан – найбільший національний парк Південної Кореї. Є представником морських та прибережних парків. Його площа становить 2266

км² (земля 291км², море 1975 км²). Завдяки впливу теплого океанічного клімату тут є вічнозелені ліси, які мають високу екологічну цінність, а острови та унікальні скельні утворення, створені минулою вулканічною діяльністю, варті того, щоб зберегти їхню виняткову красу [47].

Серед інших морських та прибережених національних парків є Хальохесан (536 км²), узбережжя Тхеан (377 км²) та півострів Бьонсанбандо (154 км²). А Кьонджу – єдиний історичний національний парк у Кореї (136,5 км²). Його люблять як місце для вивчення історії через його добре збережені культурні реліквії та гармонійні природні пейзажі. Крім того, його цінність визнана в усьому світі як одне з 10 найкращих історичних місць світу (оголосило ЮНЕСКО в 1979 році) [47].

Порівняно з усією територією країни, загальна площа національних парків становить 6,8% (включаючи площу моря), з яких 60% території займають сухопутні землі, а 40% – морські парки. Національні парки, що є скарбом природної екосистеми, включають 23774 види, що становить 40,9% від усіх зареєстрованих у країні (58050 видів), з яких 191 вид знаходяться під загрозою зникнення в країні. Крім того, тут розташовані 44 національні скарби, включаючи відомі культурні пам'ятки, храми, та 74 пам'ятки природи. Щороку 38 мільйонів відвідувачів відвідують національні парки, які зарекомендували себе як найбільше місце відпочинку у країні [47].

В Південній Кореї є 2 природних об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО. Перший – це, внесений 2007 року, вулканічний острів Чеджу і його лавові трубки (гора Халла, лавова печера Йончхан з озером, туфовий конус Сонсан Ільчульбон). Визнаний «світовим заповідником природи», острів має рідкісні види рослин та тварин, деякі з яких вимирають. У 2011 році на міжнародному конкурсі під назвою «New seven wonders of nature» Чеджу був визнаний одним із семи нових чудес природи [43]. Другий об'єкт – це чотири грязьові рівнини (Сочхон, Кочхан, Шінан, Босон-Сунчхон), внесені до списку 2021 року [30].

Отже, сукупність природних факторів роблять Республіку Корея однією з найбільш сприятливих країн для розвитку туризму. Географічний ландшафт

Південної Кореї – поєднання скелястих гір, густозаселених долин і берегових ліній. Гірські масиви, такі як Тхебек, сильно впливають на її клімат, який характеризується як помірний, з чітко вираженими чотирма сезонами: м'якою зимою, теплим літом, свіжою весною і прохолодною осінню. Десятки найкрасивіших річок різної протяжності прикрашають ландшафт країни. Рослинний світ Південної Кореї дуже багатий безліччю різних видів, як і тваринний світ. Усі ці компоненти чудово працюють разом, що робить Південну Корею однією з найпривабливіших країн Азії для туристів.

2.2 Аналіз історико-культурних туристично-рекреаційних ресурсів

Історико-культурні туристично-рекреаційні ресурси відображають культурний розвиток держав. Культура Східної Азії завжди мала свої автентичність та унікальність, що мало відбиток і на архітектурі, мистецтві, звичаях та традиціях народів, які населяли землі досліджуваних країн.

Протягом багатьох років Корея культивувала власну унікальну національну спадщину, в якій закладені емоції та культура її народу. Її національна спадщина також має низку атрибутів, починаючи від художньої чутливості до наукового сенсу. Тут гармонійно переплітаються історична спадщина та сучасність, даруючи мандрівникам можливість пізнати автентичну культуру, мальовничу природу та унікальну кухню [46].

Національна спадщина Кореї включає матеріальну та нематеріальну культурну спадщину, пам'ятники та фольклорні культурні матеріали, що мають історичну, художню, академічну та мальовничу цінність як національну, етнічну чи світову спадщину, сформульовану штучно чи природним шляхом. Історико-культурна спадщина Кореї вражає різноманіттям: 3792 пам'ятки національного значення охороняються державою та є найвизначнішими в країні (рис. 2.2) [46].

Рисунок 2.2 – Співвідношення об'єктів історико-культурної спадщини Республіки Корея на 2024 рік

Джерело: складено автором на основі [46]

З групової діаграми видно, що скарби (матеріальна культурна спадщина важливої цінності, така як історична архітектура, старовинні книги та документи, картини, скульптура, ремесла, археологічні матеріали та зброя), – складають найбільше частку серед історико-культурних об'єктів державного значення [46].

Говорячи про музеї Республіки Корея, де зберігаються більшість скарбів, – їх тут 913 (за даними на 2023 рік), а галерей – близько 270. Найвідоміші з них: історичний музей «Зал Незалежності Кореї» в Чхонані, який має сім критих виставкових залів та театр Circle Vision; художній музей сучасного мистецтва в Теджоні, до складу якого входить сад скульптур; Національний музей в Кьонджу із великою колекцією археологічних та історичних реліквій королівських часів [55].

Поділ музеїв Республіки Корея за організацією діяльності представлено на рис. 2.3.

Таким чином, публічних музеїв найбільше в Південній Кореї. Це громадські музеї, якими керує орган місцевого самоврядування, наприклад: музей Ходжун, присвячений придворному лікарю; музей митниці Пусана;

історичний музей міста Нам'янджу; музей Хеньо, що зберігає культуру однойменних жінок-дайверів [58].

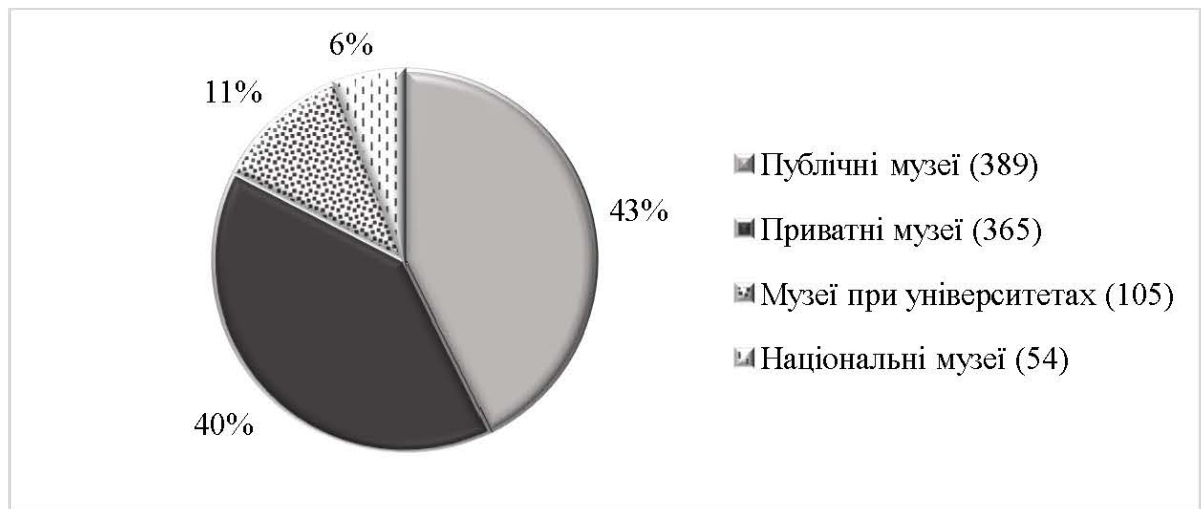

Рисунок 2.3 – Співвідношення музеїв Республіки Корея на 2023 рік
Джерело: складено автором на основі [55]

Хоча й національних музеїв найменше, але вони є найбільш популярними. Наприклад, Національний (центральний) музей Кореї в Сеулі входить до двадцятки найбільш відвідуваних музеїв світу (9 місце – 4180285 відвідувачів на 2023 рік), а серед художніх музеїв світу займає 6 місце за відвідуваністю та 13 місце за розміром [51].

Відповідно до наведених даних на рис. 2.4 кількість відвідувачів Національного музею Корею, включаючи його 13 філій, в період 2019-2023 років збільшилася на 5% (з 9,9 млн відвідувачів у 2019 році до 10,4 млн відвідувачів у 2023 році).

У період 2019-2020 років кількість відвідувачів музеїв Республіки Корея скоротилася на 72% (7,2 млн осіб) через пандемію COVID-19. З 2020 року до 2023 року кількість відвідувачів зросла на 275% (7,7 млн осіб). Тобто, за два роки відновлення туристичної індустрії, кількість відвідувачів музеїв у 2023 році навіть перевищила результати докоронавірусного 2019 року.

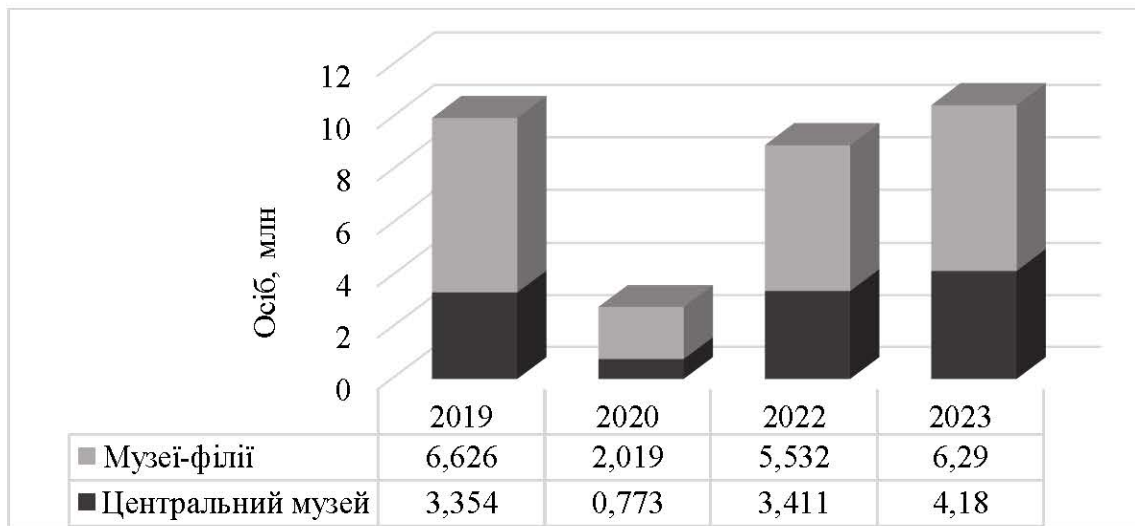

Рисунок 2.4 – Динаміка відвідувачів національних музеїв Республіки Корея у 2019-2023 роках

Джерело: складено автором на основі [16]

Південна Корея має безліч різноманітних музеїв, але за основними експонатами їх можна розділити на музеї історії, народні музеї, музеї природознавства, музеї динозаврів, музеї комах, музеї вугілля, музеї науки та освіти тощо. На рис. 2.5 представлено корейські музеї за найбільш популярною спрямованістю [58].

Зараз в музеях можна побачити різні види традиційного корейського прикладного мистецтва: вишивку по шовку, керамічні й фарфорові вироби, бронзовий посуд і холодну зброю, що залишилися ще з імператорських часів. Гончарство є одним з найпоширеніших народних ремесел на території Кореї. Фахівці вважають корейську кераміку унікальною [49].

В країні є безліч виставкових центрів. Пусанський виставковий і конференц-центр є місцем для проведення обговорень проблем світу серед країн Азії та Тихоокеанського регіону. У виставковому конференц-центрі Тегу проходять багато міжнародних ярмарків і сама споруда вважається архітектурною пам'яткою. Конференц-центр імені Кім Де Джуна (м. Кванджу) є одним з найкращих конференц-залів Азії. Корейський міжнародний виставковий центр (м. Сеул) є місцем для проведення міжнародних та великих національних виставок [44].

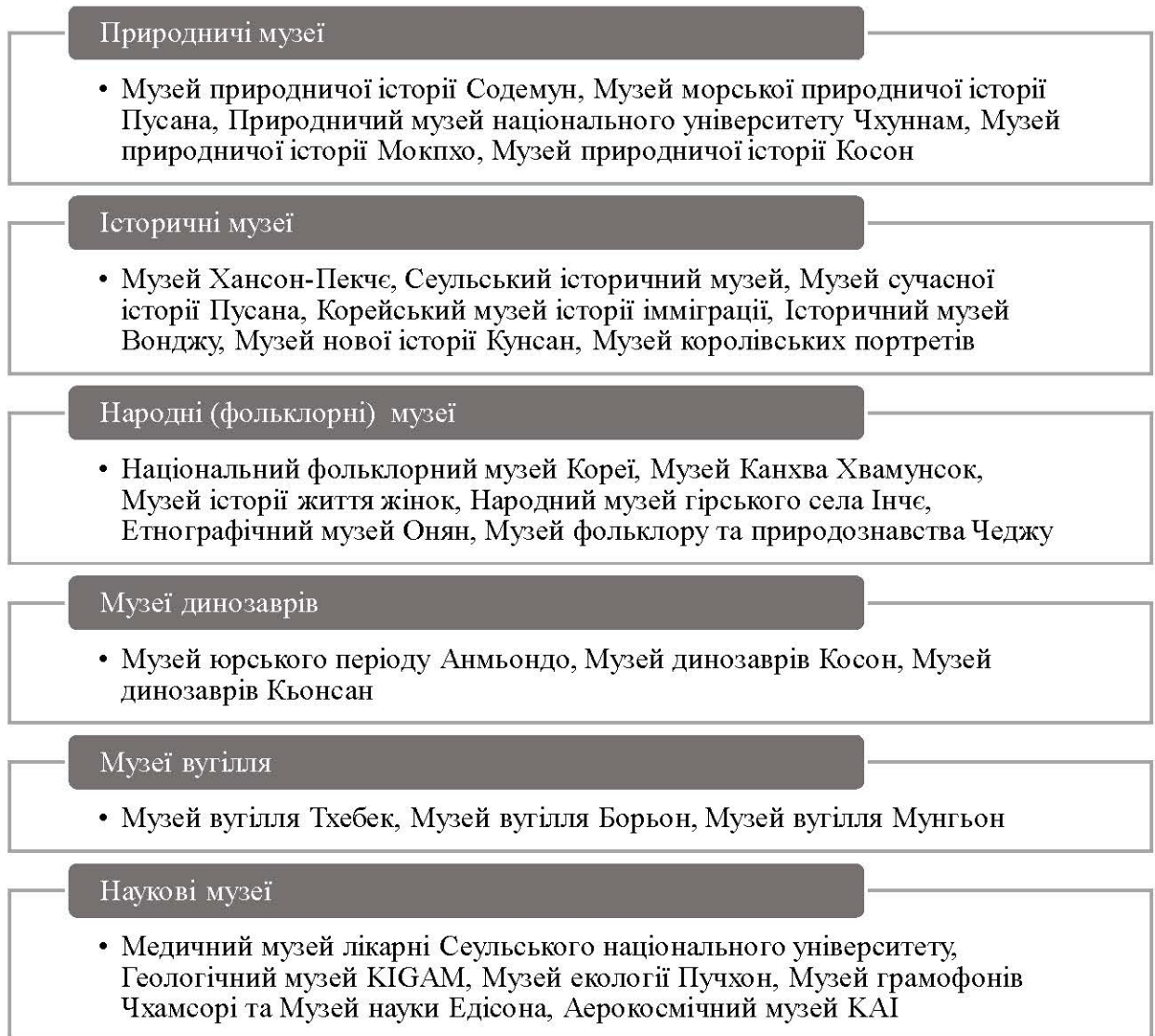

Рисунок 2.5 – Музеї Республіки Корея за спрямованістю

Джерело: складено автором на основі [51]

Національний театр Кореї (м. Сеул) – перший національний театр Азії. У театрі працюють 4 театральні трупи: драматична, танцювальна, фольклорна, корейської класичної опери. Центр виконавських мистецтв Седжон – найбільший мистецько-культурний комплекс Сеула, до складу якого входять багато різних залів, центрів та театрів. Традиційний театр Намсан вважається одним з основних культурних визначних пам'яток Сеула і є представником традиційного корейського мистецтва [48]. Серед архітектурних пам'яток необхідно відзначити фортечну стіну Сеула довжиною 18,6 кілометра та Сеульську телевежу висотою 236 метрів. Найяскравішим представником

скульптурного мистецтва є 2 метрова наскельна тріада Будди в Сеосані, що є прикладом висічених на скелях буддистських зображень [48]. У дослідженні популярних туристичних місць Кореї 2023 року, проведеному національною туристичною організацією Кореї, найбільш відвідуваними є палацовий комплекс Кьонбоккун, містечко традиційних будинків «ханок» Букчхон, ринок Кванджан і повітряний круїз над пляжем Сон у Пусані [48].

У списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Республіці Корея значено 14 найменувань історико-культурних об'єктів, серед яких – зокрема, історичні райони Пекче; палацовий комплекс Чхандоккун; храм Хеїнса – сховище буддійських текстів «Трипітака Кореана»; етнографічні села-музеї: Хахве і Яндон; фортеця Хвасон; святилище Чонмьо; гробниці правителів династії Чосон тощо. Повний перелік пам'яток представлено у додатку В.

Отже, Республіка Корея володіє неоціненною культурною спадщиною, яку протягом століть формувала її багата історія. Ця спадщина представлена численними пам'ятками історичного, архітектурного та культурного значення, що робить країну надзвичайно привабливою для туристів. Наразі Південна Корея посідає 23 місце у світі за кількістю туристів (11,03 млн осіб за 2023 рік) [31]. Їх ваблять не лише мальовничі краєвиди, але й унікальне поєднання старовинних традицій та сучасних технологій.

Таким чином, розвиток туристично-рекреаційної індустрії в Республіці Корея має значний потенціал, який ґрунтується на багатстві її культурної спадщини та постійному зростанні популярності країни як туристичного напрямку.

2.3 Аналіз інфраструктурних туристично-рекреаційних ресурсів

Відмінно розвинена туристична інфраструктура Південної Кореї стає запорукою бездоганного відпочинку для туристів з усього світу. Широкий вибір готелів, від розкішних п'ятизіркових до бюджетних варіантів, дозволяє кожному знайти житло на свій смак. Безліч магазинів, де можна придбати

сувеніри та інші товари, а також різноманітні ресторани, що пропонують страви корейської та світової кухні, роблять перебування в цій країні комфортним та приємним. Розвинена транспортна система, що охоплює всі регіони Південної Кореї, дозволяє туристам без проблем дістатися до будь-якої точки призначення.

У додатку Г представлена динаміка та структура підприємств індустрії туризму Республіки Корея за період 2019-2022 років. У 2022 році в Республіці Корея було зареєстровано близько 35007 об'єктів туристичної інфраструктури (рис. 2.6) [56].

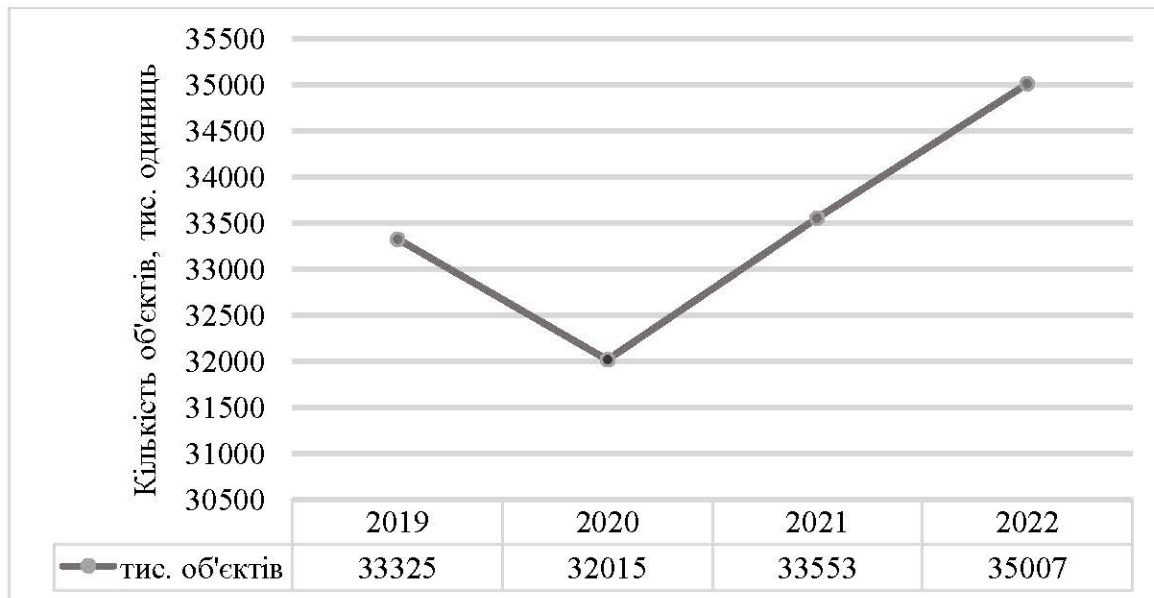

Рисунок 2.6 – Кількість об'єктів туристичної інфраструктури у Республіці Корея у 2019-2022 роках

Джерело: складено автором на основі [56]

Кількість об'єктів туристичної інфраструктури у 2022 році на 4,33% більше ніж у 2021 році та на 5,04% більше ніж у 2019 році. Це означає зростаючу тенденцію.

Структура об'єктів туристичної інфраструктури у 2022 році представлено у додатку Д. Дослідивши наведені дані, можна зазначити, що найбільшу питому вагу складають туристичні агентства та інші галузі послуг бронювання (51%). Також велику частку туристичного ринку займає індустрія

спорту та відпочинку (29%), що охоплює казино, парки розваг та інші об'єкти туристичного використання. Найменше за кількістю об'єктів індустрії подачі їжі та напоїв (10%), послуг з розміщення відвідувачів (6%) та інших специфічних галузей туризму (4%) [56].

Завдяки сплеску туристичного інтересу до Республіки Корея готельний бізнес процвітав, але після спалаху COVID-19 зазнав значної невдачі, що призвело до різкого зниження доходу з 6,7 млрд доларів у 2019 році до 4,3 млрд доларів США у 2020 році [45, 55].

Однак у 2023 році відбувся значний поворот, коли карантинні заходи пом'якшилися, що призвело до відновлення прибуття туристів і як наслідок до прибутку готельної індустрії в розмірі 7,4 млрд доларів США. Це чудове відновлення, яке перевершує очікування, закладає основу для можливостей майбутнього зростання [45].

Південна Корея пропонує різноманітні готелі високого класу, які обслуговують різноманітних споживачів. Ці готелі відомі своїм високоякісним обслуговуванням і, що більш важливо, тим, що надають гостям можливість відчувати корейські традиції з розкішшю. Крім того, ідеальне розташування цих готелів дає їм перевагу. Багато провідних готелів розташовані в центрі міста, що дозволяє відвідувачам мати безперешкодний доступ до ключових туристичних напрямків і транспортних вузлів [45].

З 2019 по 2022 рік кількість закладів розміщення в Південній Кореї тільки зростала (рис. 2.7).

Найбільшу кількість закладів розміщення спостерігалось у 2022 році, але при цьому показник приросту відносно попереднього року найменший (0,9%). За 4 роки кількість закладів розміщення збільшилась на 7,2% (161 об'єкт). Пандемія COVID-19 не вплинула на загальну кількість закладів розміщення, проте відкриття нових об'єктів істотно зменшилося.

Рисунок 2.7 – Динаміка кількості готелів і подібних закладів розміщення Республіки Корея у 2019-2022 роках

Джерело: створено автором на основі [31]

Також можливою причиною сповільнення темпів зростання кількості засобів розміщення – це зміна структури попиту. Змінюється структура попиту на готельні послуги, і деякі типи закладів розміщення стають менш популярними, ніж інші. Наприклад, відкриття одного великого готельного комплексу компенсує кілька мотелів. Також це може означати, що відкриття нових закладів у великому об'ємі більше не потрібна, бо наявна кількість задовольняє потреби туристів і є достатньою для експлуатації.

Звичайно, зі збільшенням закладів розміщення, збільшився і номерний фонд. З 2019 року із 206079 номерів до 217974 у 2022 році. Збільшилося на 11895 номер (5,7%) [31].

У Республіці Корея представлені різні засоби розміщення, такі як готелі, мотелі, гест-хауси, кондомініум, можлива оренда житла. Згідно з міжнародними стандартами, готелі в Кореї класифікуються за п'ятьма категоріями залежно від кількості зірок: 5, 4, 3, 2, 1-зіркові [43].

Готельний ринок Південної Кореї представлений як світовими, так і місцевими брендами: InterContinental, Hyatt, Novotel, Renaissance, Sheraton, The Ritz-Carlton. Серед корейських мереж виділяється BENIKEA, назва якої походить від девізу «Best Night in Korea». BENIKEA функціонує за

підтримкою Національної Організації Туризму Кореї та Міністерства культури, спорту та туризму країни. Мережа пропонує різноманітні варіанти розміщення практично у всіх регіонах Південної Кореї [43].

Також туристам в Кореї надається унікальна можливість пожити в буддійських монастирях (назва програми «Temple stay»), поряд із ченцями. До цього додається триразове харчування, послуги перекладача та заходи різного типу [10]. Тому мандрівники мають можливість обирати готелі на будь-який смак та гаманець: від дорогих європейського зразка до бюджетних автентичних, залежно від мети подорожі та особистих вподобань.

Харчова промисловість Південної Кореї різноманітна: від мереж швидкого харчування в американському стилі до традиційних сімейних ресторанів. Це тому, що вплив Заходу підштовхнув південнокорейських споживачів віддавати перевагу їжі ф'южн і різноманітним гастрономічним сумішам. Ресторани та кафе по всій країні адаптували свої меню відповідно до мінливих смаків. Туризм у Південній Кореї також зростає, що збільшує попит на унікальні корейські страви. Завдяки таким факторам, як знайомство з брендом, звичка та зручність, оператори мережі швидкого обслуговування відіграють значну роль на ринку. Ринок кави в Південній Кореї має значний потенціал для збільшення кількості кафе та барів у найближчі роки [53].

Залежно від типу південнокорейський ринок громадського харчування поділяється на ресторани з повним набором послуг, ресторани швидкого обслуговування та інші. Серед них основну частку протягом прогностичного періоду становили ресторани з повним набором послуг. Вони пропонують різноманітні страви, які дотримуються культурних норм Республіки Корея. Ці ресторани пропонують унікальний культурний досвід, включно з традиційним розташуванням місць і південнокорейськими звичаями обіду, і є популярними як серед місцевих жителів, так і серед туристів. Ресторани з повним набором послуг наголошують на забезпеченні високоякісних страв. Вони звертаються до клієнтів, які шукають вишуканого обіду, поєднуючи чудове

обслуговування, атмосферу та різноманітне меню, яке включає корейську кухню, міжнародні страви та варіанти ф'южн [53].

У 2022 році розмір ринку громадського харчування Південної Кореї оцінювався в 77,81 мільярд доларів [53]. Динаміку кількості закладів харчування у Республіці Корея в період з 2019 по 2022 роки представлено на рис. 2.8.

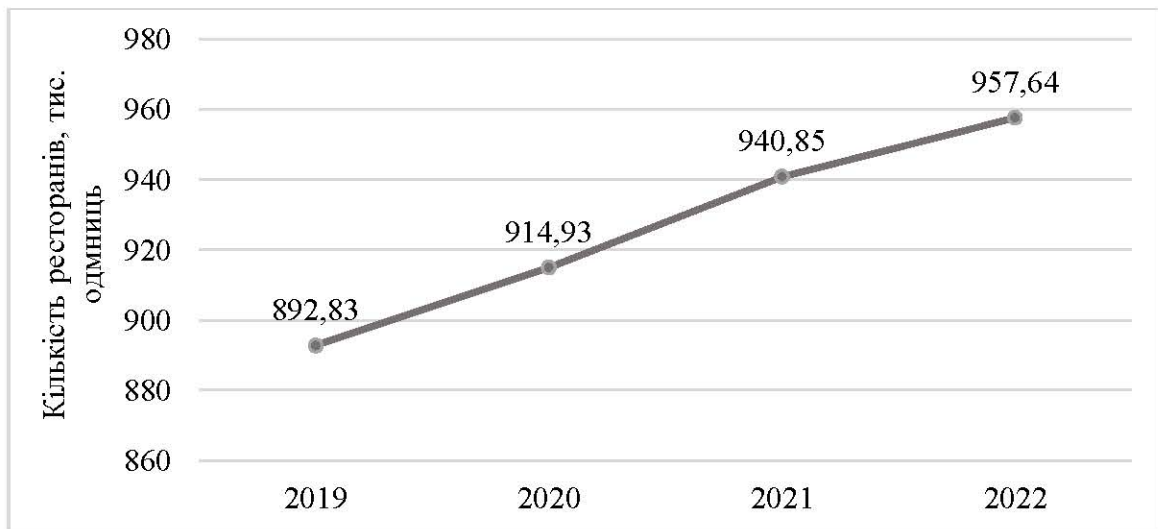

Рисунок 2.8 – Динаміка кількості закладів харчування Республіки Корея у 2019-2022 роках

Джерело: створено автором на основі [55]

Як бачимо на першому рисунку кількість закладів харчування в країні доволі велика і не перестає зростати з кожним роком.

Республіка Корея – країна з однією з найрозвиненіших транспортних інфраструктур не лише в Азії, а й у світі. Там формується та перетворюється мультимодальна транспортно-логічна система, до якої входять різні види транспортних комунікацій та логічні центри з новітніми технологіями. Це один із важливих факторів у розвитку туризму [43].

Транспортна система країни представлена автомобільними й залізничними шляхами, повітряними й водними (морськими та річковими) магістралями. [43]. Хоча Республіка Корея і невелика (від півночі до півдня

можна дібратися за 4-5 годин), там діє 89 аеропортів та 1275 вертодромів (за даними на 2024 рік) [18].

Korean Air і Asiana Airlines є головними авіаперевізниками Південної Кореї. Вони надають послуги з авіаперевезень всередині країни і за кордон. У Сеулі відомі два аеропорти найбільші аеропорти країни – Інчхон і Кімпхо. В основному міжнародними рейсами займається аеропорт Інчхон, тоді як Кімпхо приймає в основному місцеві рейси. Інші великі аеропорти розташовані в Чеджу (третій за величиною) та Пусані [43].

Залізниця пов'язує всі основні міста Кореї. Довжина залізниць становить – 3979 км, 2727 кілометрів з яких електрифіковано [18]. Найбільшим залізничним оператором є Korail. Потяги поділені на 4 види: КТХ (експрес-поїзд; найдорожчий і найшвидший), ІТХ (міжміський експрес-поїзд; середня швидкість), Мугунхвао і Нуріро (повільні; дешеві; зупиняються в ряді міст і сіл). Поїзди обладнані всім необхідним для пасажирів: відео-, аудіосистеми, система внутрішнього зв'язку, автомати з харчовими продуктами, відділення для багажу та туалети. Також є спеціально обладнаний вагон для інвалідів. Квитки купуються заздалегідь в касах на головних залізничних вокзалах країни (KR Pass). Вони діють як «єдиний проїзний»: турист може проїхати на будь-яку відстань на всіх видах поїздів Korail без обмежень в кількості поїздок [43].

Лінії метрополітену зосереджені в Сеулі, Інчхоні, Теджоні, Тегу, Кванджу і Пусані. Квитки зазвичай можна отримати в автоматах. Назви станцій та позначення переходів написані корейською і продубльовано англійською [43].

Загальна довжина південнокорейської автомобільної мережі становить 100428 км, з них із твердим покриттям 92795 км і 7633 км без твердого покриття [18]. Автомобільні дороги в Республіці Корея класифікуються як автостради, національні дороги та різні класифікації нижчого рівня. Автострада обслуговує більшу частину Південної Кореї. Майже всі

автостради є платними магістралями. Збір мита здійснюється за допомогою електронної системи збору мита [43].

Громадський транспорт в Південній Кореї є добре розвиненим і доступним фінансово для кожного. Важливою особливістю автобусів в Сеулі є те, що їх розрізняють за кольорами: жовті (курсують центром міста), сині (у межах міста), зелені (ходять усередині кожного з районів) та червоні автобуси (прямують до передмість). Але в деяких містах система класифікації відрізняється. Іноземцю користуватися міським автобусом важко, бо всі оголошення і написи тільки корейською. Через це основним видом транспорту для туриста є таксі або метро [43].

Республіка Корея володіє одним із найбільших у світі поромних флотів, який обслуговує прибережні острови країни, а також здійснює міжнародні рейси. Загальна довжина судноплавних шляхів і річок становить 1600 км. Основними морськими портами країни є Пусан, Інчхон, Мокпхо, Похан [43].

Туристичні потоки за різними видами пасажирського транспорту (для території Кореї лише повітряний та водний) представлено на рис. 2.9.

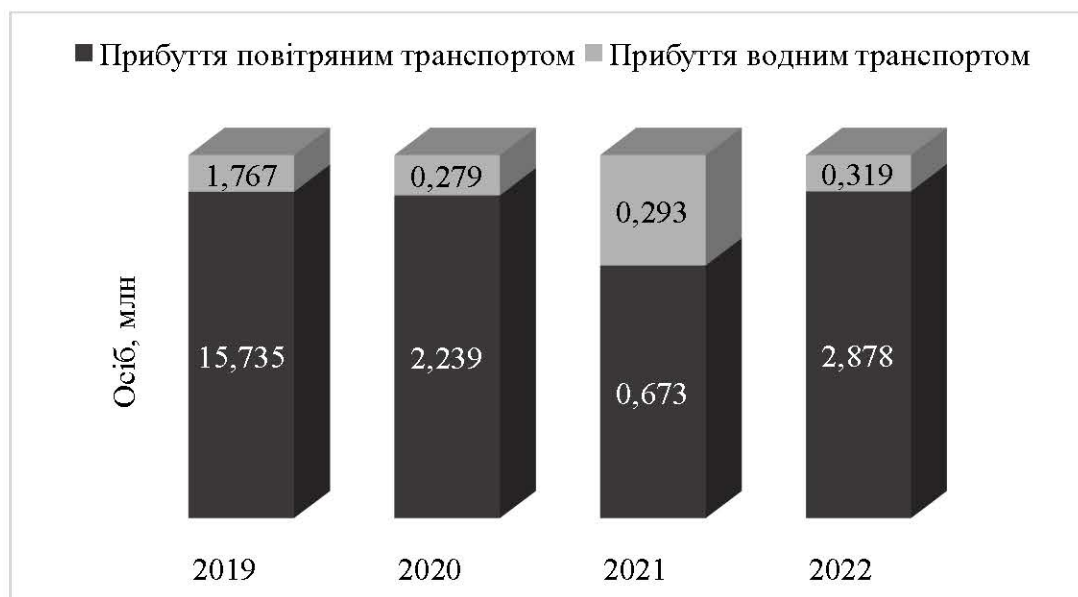

Рисунок 2.9 – Туристичні прибуття в Республіку Корею за видами транспорту

Джерело: складено автором на основі [31]

У Республіці Корея у міжнародних авіаперельотах в період 2019-2021 років спостерігалось зниження кількості прибуттів на 95%, а в період 2021-2022 років міжнародні авіаперельоти зросли на 327%. Подібна тенденція спостерігається при круїзних перевезеннях. Кількість круїзних пасажирів, які прибули в корейські порти в період 2019-2021 років, зменшилася на 85%, а в період 2021-2022 років туристичний потік круїзних пасажирів збільшився на 8%.

Серед основних переваг інфраструктури та послуг для туристів можна виділити [59]:

- у більшості ресторанів додаткові гарніри безплатні, а якщо є спеціальний автомат, також можна випити кави безплатно або за дешево;
- ресторани та магазини працюють навіть у неділю та святкові дні;
- магазини в більшості міст зазвичай відкриті до 8-10 вечора, а багато барів, ресторанів і караоке працюють до пізньої ночі;
- музеї, якими керує уряд, як-от Національний музей Кореї та Військовий меморіал Кореї, зазвичай безплатні;
- багато випадків, коли перекладачі надаються безплатно, або супроводжують гідів та надають пояснення у встановлений час;
- навіть у великих містах, таких як Сеул і Пусан, походи в гори є безплатними, за винятком кількох гір;
- проводять багато безплатних заходів, які можуть відвідувати іноземці;
- транспортні витрати відносно низькі, а в мегаполісах витрати на громадський транспорт знижуються при пересадці за допомогою транспортної картки;
- добре обладнані, дуже чисті, безплатні громадські туалети;
- в місцевих органах влади, в туристичних місцях, і навіть залізниці, метро та автобусах, надають безплатні послуги WI-FI.

Отже, Республіка Корея пишається не лише багатою культурною спадщиною, але й розвиненою туристичною інфраструктурою, яка відповідає найвищим світовим стандартам. Країна пропонує широкий спектр послуг для

туристів з будь-яким бюджетом та вподобаннями. Тут можна знайти: сучасні високоякісні готелі з повним спектром послуг, від бюджетних хостелів до розкішних п'ятизіркових комплексів; численні магазини, де можна придбати сувеніри, одяг, електроніку та інші товари; заклади харчування, які містять як традиційну корейську кухню, так і страви з усього світу; розвинену транспортну інфраструктуру, що охоплює всі види транспорту, від поромів до сучасного метро. Важливо зазначити, що в Південній Кореї встановлені високі стандарти організації туристської справи й сервісних послуг. Персонал готелів, ресторанів та магазинів завжди привітний і готовий допомогти туристам. Завдяки цьому, а також високому рівню розвитку технологій, Корея пропонує туристам незабутній туристичний досвід.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

За результатами другого розділу отримано наступні висновки.

1. Проаналізовано, що поєднання природних факторів робить Республіку Корея однією з найсприятливіших країн для розвитку туризму. Географічний ландшафт Південної Кореї являє собою поєднання скелястих гір, густонаселених долин і берегових ліній. Гірські масиви суттєво впливають на її клімат, який є помірним і має чітко виражені чотири сезони: м'яку зиму, тепле літо, свіжу весну та прохолодну осінь. Ландшафт країни прикрашають десятки мальовничих річок різної довжини. Рослинний світ Південної Кореї багатий різноманітними видами, як і тваринний світ. Усі ці елементи гармонійно взаємодіють, створюючи унікальну атмосферу Південної Кореї як одного з найпривабливіших туристичних регіонів Азії.

2. Доведено, що поєднання культурної спадщини Республіки Корея, яка формувалася протягом століть, та унікальних старовинних традицій із сучасними технологіями, має великий потенціал для розвитку туристично-рекреаційної індустрії. Численні пам'ятки історичного, архітектурного та

культурного значення роблять країну привабливою для туристів. Мальовничі пейзажі, разом із гостинністю місцевих жителів і доступністю різноманітних розваг, сприяють постійному зростанню популярності країни як туристичного напрямку. Все це вказує на значні можливості для подальшого розвитку туристично-рекреаційного сектору, що сприятиме економічному зростанню та міжнародному визнанню Республіки Корея.

3. Розглянуто, що завдяки багатій культурній спадщині, високорозвиненій туристичній інфраструктурі, широкому спектру послуг для туристів та високим стандартам сервісу, Республіка Корея пропонує незабутній туристичний досвід, що робить її привабливим напрямком для відвідувачів. Її здатність поєднувати традиції з сучасними технологіями гарантує комфортне перебування в країні для кожного туриста.

РОЗДІЛ 3

МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПРАКТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1 Методика розробки туристичного продукту

Туристичний продукт являє собою комплекс предметів споживання та послуг, що необхідні для повноцінного задоволення потреб, які виникають під час подорожі туристів [8]. Турпродукт поділяється на три складові (рис. 3.1).

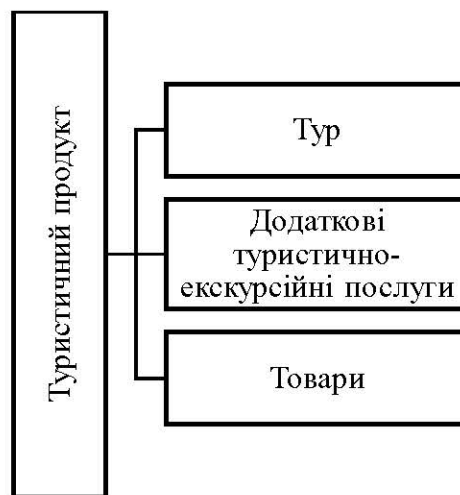

Рисунок 3.1 – Складові туристичного продукту

Джерело: складено автором на основі [8]

Тур є головною складовою туристичного продукту. Закон України «Про туризм» зазначає, що тур є туристичною поїздкою або подорожжю по певному маршруту обмежений терміном і обов'язково забезпечений сукупністю туристичних послуг такими, як: рекреація, розміщення, бронювання, харчування, екскурсії, транспорт тощо [34].

Тур здійснюється згідно з програмою туристичної подорожі, яку складають туроператори [17]. Він складається з туристичного пакета та комплексу послуг на маршруті, які турист має можливість додати в обов'язкову програму і сплатити за них заздалегідь [33]. Візуально структура тура має такий вигляд (рис. 3.2).

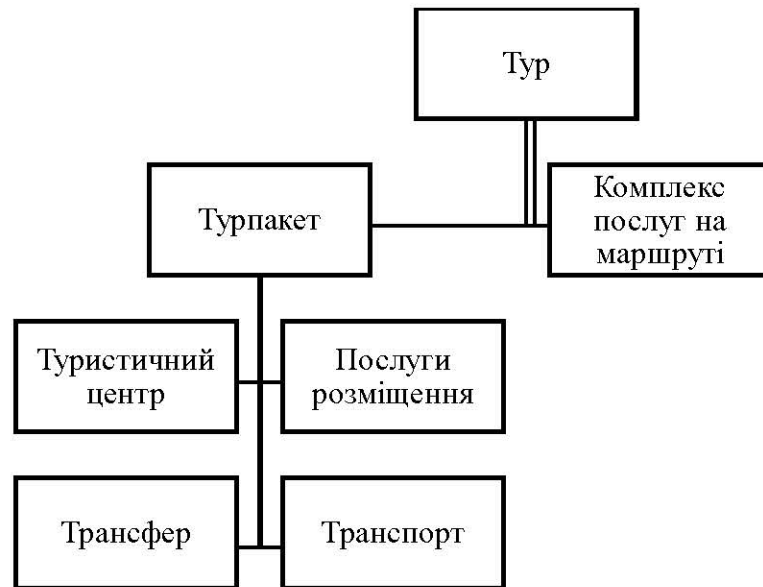

Рисунок 3.2 – Структура тура

Джерело: складено автором на основі [17]

Туристичний пакет являє собою обов'язковий комплекс послуг, який передбачений під час групової чи індивідуальної подорожі, що має специфіку серійних повторювань і спрямований на масовий продаж [17].

Туристичний пакет складається з чотирьох необхідних компонентів: туристичний центр, послуги розміщення, транспорт і трансфер (рис. 3.3).

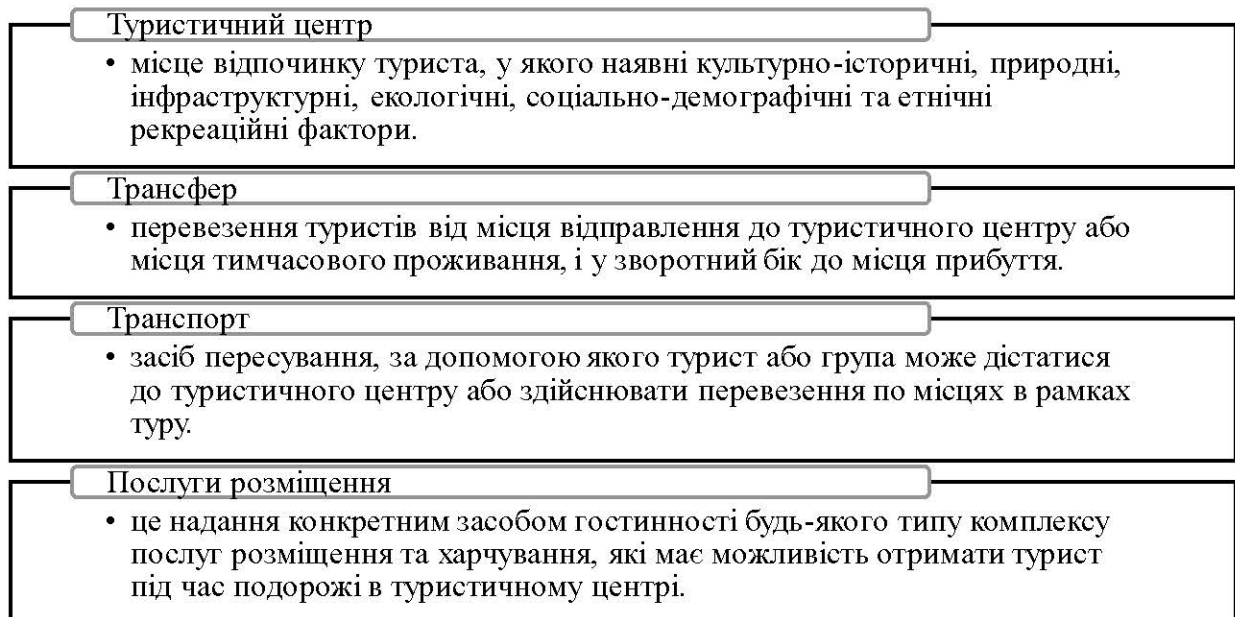

Рисунок 3.3 – Елементи туристичного пакета

Джерело: складено автором на основі [33]

Туристичний центр це найважливіший елемент пакета без якого неможлива організація подорожі. Елемент «транспорт» передбачає використання літака, автобусу, поїзду, теплоходу або автомобілю тощо. А місцем відправлення (або прибуття) може бути залізнична станція, аеропорт, порт відповідно [33].

Виходячи з цього, туристичний пакет – це головний компонент туру, що об'єднує в собі обов'язкові туристичні послуги, додаючи до яких додаткові туристично-екскурсійні послуги та товари, утворює туристичний продукт [33].

Розглядаючи тур з боку логістики туризму, це повністю організований рух туристичною фірмою для індивідуальної або групової подорожі зі сформованим маршрутом, що передбачає надання певних послуг (згідно з вартістю путівки) у зазначених місцях зупинок [39].

Обов'язковими складовими кожного туру є маршрут, програма і комплекс послуг. Саме завдяки комплексу послуг можлива якісна реалізація мети подорожі туриста. Маршрут і програма передбачають здійснення мети подорожі в той час, як підприємства, що забезпечують туриста необхідними для них послугами, – надають безпеку та комфорт при реалізації мети [22].

При розробці, усі тури мають слідувати таким принципам [22]:

- безпека на всіх етапах реалізації туру та всіх його складових;
- комфортність надання якісного обслуговування (розміщення, харчування, транспорту та інше) під час туру, що задовольнить життєві потреби туриста на тому рівні, який звичний для нього;
- достатність кількості послуг необхідної для задоволення потреб туриста під час туру для того, щоб реалізувати мету подорожі;
- категоріальна відповідність вказаного класу обслуговування до складових тура;
- конкурентоздатність тура (дотримання туристичною фірмою цілі щодо прибуткової діяльності).

Розробка тура передбачає наступні етапи (рис. 1.4):

Етап 1. Генерація та відбір ідей щодо нового турпродукта

- Вивчення існуючих турів, конкурентів та потреб споживачів. Визначення можливостей та ризиків нового туру. Вибір найкращих ідей на основі аналізу. Створення умовної моделі нового туру.

Етап 2. Розробка концепції нового туристичного продукту

- Визначення тематики та цільової спрямованості туру. Вибір найкращого сезону для туру. Розробка детальної програми туру. Визначення структури туристичного продукту. Визначення географії маршруту. Оцінка ресурсно-технічного забезпечення. Вибір типу маршруту (лінійний, кільцевий, радіальний, лінійно-радіальний).

Етап 3. Пошук та відбір ділових партнерів

- Вибір постачальників (представників) зі сфери розміщення, харчування, транспорту, музеїв, анімації, екскурсій, страхування, туropolерейтингу. Критерії вибору: мета подорожі, вид туризму, вік туристів, клас обслуговування, послуги, ціни.

Етап 4. Формування програми туру та його документальне оформлення

- Основні документи: програма туру - детальний план подорожі з датами, часом та описом послуг (кількість туристів, маршрут, екскурсії, харчування, проживання, ціна); технологічна карта (вид, складність, протяжність маршруту, вартість туру); картосхема маршруту (візуалізація маршруту на карті); заявка на бронювання (дані туриста, дати туру, дестинація, проживання, послуги); туристичний ваучер (підтвердження оплати туру); калькуляція туру (розрахунок вартості туру); інформаційний лист (дата, час, транспорт, проживання, країна, правила). Інші документи: графік руху, графік завантаження, опис туру, договори з постачальниками, інформаційні та рекламні матеріали.

Етап 5. Встановлення ціни на тур

- Враховуються: витрати туроператора (зарплата, оренда), витрати туриста (проживання, віза), сезонність, вид туру, термін, клас обслуговування. Ціль: зробити тур доступним для споживачів.

Етап 6. Підготовка персоналу

- Підвищення кваліфікації наявного персоналу; навчання нових кадрів. Вимоги: знання особливостей туру, країни та правил перебування туристів. Ціль: забезпечити якісне обслуговування туристів.

Етап 7. Експериментальна перевірка туру

- Мета: отримати відгуки перед запуском. Методи: рекламні тури, інфо-тури, тури для колег або клієнтів (зі знижкою). Аналіз: переваги та недоліки туру, відгуки учасників. Результат: коригування туру.

Етап 8. Просування туру на ринок

- Рекламні кампанії: ЗМІ, туристичні ярмарки та виставки. Мета: забезпечити попит на тур.

Рисунок 3.4 – Етапи розробки туру

Джерело: складено автором на основі [7]

Можна зробити висновок, що повне формування туру (в більшості етап 4 та етап 2) є найскладнішим в розробці турпродукту, бо витрачається

найбільше часу та зусиль. Натомість експериментальна перевірка (7 етап) є складною, бо потребує найбільше засобів. І саме вона продемонструє як добре був пророблений цей тур на перших етапах. Завдяки послідовному виконанню всіх описаних етапів буде створено комплексний продукт на ринку туристичних послуг – тур. Успішність туру залежить від його конкурентоспроможності на ринку та відповідності потребам та очікуванням цільової аудиторії.

3.2 Розробка туру «Чеджу – диво природи»

Розроблений тур має назву «Чеджу – диво природи». Це тур до унікального острова, що належить Республіці Кореї та розташований в Корейській протоці біля південного узбережжя країни [24]. Завдяки численним природним, культурним, рекреаційним та інфраструктурним ресурсам його називають «островом Богів» [9].

«Чеджу – диво природи» – це груповий екскурсійний тур у формі прогулянково-споглядальної рекреації. Тривалість туру – 7 днів / 6 ночей для групи з 10 осіб. Рекомендований для дорослих рекреантів, які мають на меті отримати естетичну насолоду та психологічне розвантаження.

Тур передбачає, що турист самостійно добирається до острова Чеджу та залишає його.

День 1. Зустріч туристів із супроводжувачем в Міжнародному аеропорту Чеджу. Груповий трансфер на мікроавтобусі до місця проживання – готелю Aewol Ocean Hotel Jeju 3*. Заселення в готель. Відпочинок.

День 2. Сніданок в готелі. Відвідування водоспаду Чхонджийон («Ставок Небесного імператора»), перейти який можна мостом семи німф. Проходження пішого маршруту Олле, що увійшов до 10 найкращих маршрутів світу. Прогулянка до скелі Ведольге, яка утворилася близько 1,5 мільйона років тому. Огляд черепашкових відкладень віком мільйонів років. Відвідування музею зеленого чаю O'sulloc, де можна скуштувати свіжий чай і

морозиво із чаю. Далі відвідування грота Санбансан в якому розташований храм і де відкривається вид на скелю «Голова дракона». Повернення в готель. Відпочинок.

День 3. Сніданок в готелі. Оглядова екскурсія до водоспаду Чонбан – єдиний в Азії водоспад, що падає в океан. Огляд лавового гирла Свесоккак, сполученого з берегом моря (статус біосферних резерватів ЮНЕСКО). Відвідування фольклорного села Сонип, де люди досі живуть у традиційних будиночках. Також огляд кратера «Пік сходу Сонця» на березі моря, вулканічної печери Манчжангуль – унікальної лавової труби з багаторівневою системою (обидва місця мають статус всесвітньої спадщини ЮНЕСКО). Повернення в готель. Відпочинок.

День 4. Сніданок в готелі. Відвідування буддійського храму Якчхонса, де знаходяться 80 000 позолочених статуєток Будди. Огляд унікальних вулканічних скель у формі стовпчиків Чусанчжолі (статус геопарку ЮНЕСКО). Прогулянка в ботанічному саду Камелія Хілл. Відвідування тематичного парку Glass Castle та парку бонсай Spirited Garden. Знайомство з парком Халлім, де є вулканічні печери Хьопчжегуль та виставка кам'яних скульптур. Повернення в готель. Відпочинок.

День 5. Сніданок в готелі. Кемпінг в національному парку Халласан (статус всесвітньої спадщини ЮНЕСКО), що є найвищою точкою Південної Кореї (1 950 м). Повернення в готель. Вільний час.

День 6. Сніданок в готелі. Відпочинок на морі. Вільний час.

День 7. Сніданок в готелі. Виселення з готелю. Груповий трансфер до аеропорту.

За програмою тура складено маршрут туру. Оскільки тип маршруту комбінований, то для більш детального огляду, зображення розподілено за днями (додаток Е).

Це комбінований тур, що передбачає пішохідний відпочинок і пересування зручним та простим мікроавтобусом Hyundai H350 із 12 посадковими місцями.

Розміщення передбачено в Aewol Ocean Hotel Jeju 3* (адреса: 554-10 Aewolhaean-ro, Aewol-eup, Jeju-si, Jeju-do, Republic of Korea) у п'яти номерах з двома односпальними ліжками. Розміщення в готелі передбачає континентальний сніданок.

За програмою туру заплановано чотири екскурсійних дні: другий, третій, четвертий та п'ятий дні подорожі.

Розрахунок собівартості туру на групу з 10 туристів та одну особу представлено у таблиці 3.1. Розрахунок представлений в доларах, для зручності конвертації валюти.

Таблиця 3.1. – Витрати на тур «Чеджу – диво природи»

№ п/п	Пункт туристичної програми	Вартісне вираження, долар	
		Для групи 10 осіб	Для 1 людини
День 1			
1.	Трансфер з аеропорту до готелю	17	1,7
2.	Ночівля в Aewol Ocean Hotel Jeju 3*	260	26
День 2			
1.	Оренда мікроавтобуса з водієм	349	34,9
2.	Відвідування водоспаду Чхонджейон	12,2	1,22
3.	Ночівля в Aewol Ocean Hotel Jeju 3*	260	26
День 3			
1.	Оренда мікроавтобуса з водієм	349	34,9
2.	Відвідування водоспаду Чонбан	12,2	1,22
3.	Відвідування кратера «Пік сходу сонця»	30	3
4.	Відвідування печери Манчжангуль	23	2,3
5.	Ночівля в Aewol Ocean Hotel Jeju 3*	260	26
День 4			
1.	Оренда мікроавтобуса з водієм	349	34,9
2.	Відвідування скелі Чусанчжолі	12	1,2
3.	Відвідування ботанічного саду Камелія Хілл	60	6
4.	Відвідування тематичного парку Glass Castle	68	6,8
5.	Відвідування парку бонсай Spirited Garden	91	9,1

Продовження табл. 3.1

№ п/п	Пункт туристичної програми	Вартісне вираження, долар	
		Для групи 10 осіб	Для 1 людини
6.	Відвідування парку Халлім	91	9,1
7.	Відвідування печери Хьопчжегуль	84	8,4
8.	Ночівля в Aewol Ocean Hotel Jeju 3*	260	26
День 5			
1.	Оренда мікроавтобуса з водієм	349	34,9
2.	Кемпінг в національному парку Халласан	46	4,6
3.	Паркування мікроавтобуса біля озера Пенноктам	23	2,3
4.	Ночівля в Aewol Ocean Hotel Jeju 3*	260	26
День 6			
1.	Ночівля в Aewol Ocean Hotel Jeju 3*	260	26
День 7			
1.	Трансфер з готелю до аеропорту	23	2,3
Всього		3548,4	354,84

Джерело: складено автором на основі [36, 57]

У вартість туру входить:

- проживання у двомісних комфортабельних номерах готелю Aewol Ocean Hotel Jeju 3*;
- сніданки в готелі;
- супровід гіда по маршруту;
- транспорт на всю екскурсійну програму;
- трансфер з/до аеропорту;
- вхідні квитки до туристичних об'єктів.

Вартість туру не включає:

- оформлення візи та візовий збір;
- страхування;
- авіапереліт або інший трансфер до острова Чеджу;
- аеропортові збори;

- доплата за одномісне розміщення;
- харчування, не передбачене програмою;
- чайові водіям та гідам;
- особисті витрати;
- інші послуги, що не входять до туру.

Собівартість туру складає 355 доларів з людини.

Тур реалізуватиметься через агентську мережу. Комісійна винагорода агента складає 10% від вартості туру. З метою прибутковості робиться націнка на 30%.

Продажна ціна туру складе $355 * 30\% = 461,5$ долара/особу.

Рекомендована ціна продажу – 465 доларів.

Рентабельність туру для туроператора складає $(465 - 10\%) - 355 / 355 * 100 = 17,8\%$.

Таким чином, тур є прибутковим.

Шляхи просування туру: розсилка туристичним агентствам, розміщення програми туру на сайті туроператора, на сторінках у соцмережах.

Тур «Чеджу – диво природи» є змістовним та бюджетним. Рекомендований для організації навесні (березень-квітень), в період активного цвітіння дерев та теплої погоди, та влітку (пляжний сезон). Туристи, які об'єднуються в групу, мають спільні інтереси та цілі поїздки, робить тури менш дорогими, ніж індивідуальні тури, а також отримують знижки за рахунок групових знижок. Тур насичений і привабливий завдяки різноманітності екскурсій, а перевагою туру є поєднання екскурсій і вільного часу туристів.

Отже, було розроблено груповий екскурсійний тур «Чеджу – диво природи» тривалістю сім днів у формі прогулянково-споглядальної рекреації. Метою туру є відвідування основних природних та культурних пам'яток унікального острова Чеджу Республіки Корея.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

За результатами другого розділу отримано наступні висновки:

1. Визначено, що технологія розробки та організації туристичних послуг ґрунтується на взаємодії з клієнтами, конкурентами, постачальниками та партнерами. Цей процес потребує чіткої послідовності етапів, починаючи з визначення мети та завдань туру, аналізу ринку та розробки концепції, до калькуляції вартості, формування, маркетингу, реалізації та, зрештою. Важливим аспектом проектування туру є врахування ресурсного потенціалу регіону, наявність технологічної документації, а також таких факторів, як цільова аудиторія, сезонність, конкуренція, законодавство. Створюючи туристичний продукт, важливо пам'ятати, що він має відповідати не лише потребам ринку, а й очікуванням клієнтів.

2. Розроблено груповий екскурсійний тур «Чеджу – диво природи» тривалістю сім днів у формі прогулянково-споглядальної рекреації. Метою туру є відвідування основних природних та культурних пам'яток унікального острова Чеджу Республіки Корея. Різноманітність екскурсій робить тур насиченим і привабливим. Особливою перевагою туру є поєднання екскурсійного обслуговування та вільного часу туристів. Згідно з виявленими особливостями екскурсійного туру, можна дійти висновку, що даний туристичний продукт є незвичайним і вигідним, чим може звернути увагу споживачів. Просування туру за допомогою туристичних агенцій, туристичних операторів, співробітників інших туристичних підприємств на туристичний ринок, допоможе популяризувати та збільшити конкурентність цього продукту.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи всі завдання були вирішені та мета була досягнута. Дослідження дозволило сформулювати такі висновки та узагальнення:

1. Виявлено, що туристична галузь базується на ресурсній основі, яка включає природні, історико-культурні та соціально-економічні ресурси. Ці елементи становлять основу туристичного потенціалу країни, охоплюючи всі природні та соціальні аспекти конкретної території. Сукупність природних і соціально-культурних ресурсів утворює основні умови для організації рекреаційної діяльності на певних територіях. Часто рекреаційний потенціал асоціюють із наявністю на території унікальних об'єктів. Туристичний потенціал – просторово-часове поєднання природних, соціальних і природно-суспільних ресурсів, резервів і можливостей для планування та проведення туристських заходів. Туристично-рекреаційні ресурси, своєю чергою, є освоєною сукупністю елементів та явищ, які використовуються для організації та проведення туристичної діяльності з метою задоволення потреб людини.

2. Доведено, що для раціонального визначення перспектив туристичної індустрії в регіоні необхідно проводити комплексні дослідження, які дозволять виявити та оцінити наявний туристично-рекреаційний потенціал, визначити ступінь його використання, виявити стримувальні фактори туризму в регіоні та створити перспективну модель територіальної організації туристично-рекреаційного середовища. Важливо також враховувати унікальність об'єктів, розташованих на даній території, їх доступність і розташування, комплексність та фізичний стан. Аналіз методичних розробок у сфері оцінки туристичного потенціалу територій показав, що існує значна кількість методик та оцінок потенціалу туристично-рекреаційних територій, які базуються на фундаментальних наукових дослідженнях у галузях географії, історії, економіки та медицини.

3. Розглянуто потенціал природних ресурсів. Сукупність природних факторів, роблять Республіку Корею однією з найбільш сприятливих країн для розвитку туризму. Географічний ландшафт Південної Кореї – поєднання скелястих гір, густозаселених долин і берегових ліній. Гірські масиви, сильно впливають на її клімат, який характеризується як помірний, з чітко вираженими чотирма сезонами. Десятки найкрасивіших річок різної протяжності прикрашають ландшафт країни. Рослинний світ Південної Кореї дуже багатий безліччю різних видів, як і тваринний світ. Усі ці компоненти чудово працюють разом, що робить Південну Корею однією з найпривабливіших країн Азії для туристів. Велика увага приділяється охороні природних комплексів та ландшафтів. Мережа природоохоронних територій, основи яких складають національні природні парки, налічує 23 об'єкти.

4. Проаналізована культурна спадщина. Спадщина Республіки Корея представлена численними пам'ятками історичного, архітектурного та культурного значення. Поєднання старовинних традицій та сучасних технологій надають країні унікального шарму. Тому розвиток туристично-рекреаційної індустрії в Республіці Корея має значний потенціал, який ґрунтується на багатстві її культурної спадщини та постійному зростанні популярності країни як туристичного напрямку.

5. Доведено, що Республіка Корея має добре розвинену туристичну інфраструктуру. Країна пропонує широкий спектр послуг для туристів з будь-яким бюджетом та вподобаннями. Корейська нація встановила високі стандарти для туристичного бізнесу та послуг. Південна Корея надає туристам широкий вибір комфортабельних закладів розміщення, величезний вибір закладів харчування та новотехнічну транспортну інфраструктуру.

6. Виявлено, що розробка туристичного продукту починається з ідеї, потім розробляється концепція, відбувається пошук партнерів, формуються програма та документи туру, встановлюється ціна. Після цього вже йде підготовка персоналу, перевірка туру та при отриманні позитивних відгуків від пробного періоду – просування туру на ринок.

7. Враховуючи потенціал туристично-рекреаційних ресурсів Республіки Корея, розроблено семиденний екскурсійний тур «Чеджу – диво природи» до корейського вулканічного острова. Створений з метою допомогти туристами отримати естетичну насолоду та психологічне розвантаження, завдяки прогулянково-споглядальної рекреації. Розрахована собівартість туру та розроблений маршрут. Перевагою туру є поєднання екскурсійного обслуговування та вільного часу туристів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева Ю. П. Методи оцінки туристично-рекреаційного потенціалу регіону. *Наукові міждисциплінарні дослідження*. 2020. №5. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/metody-otsenki-turistsko-rekreatsionnogo-potentsiala-regiona>
2. Бейдик О. О. Туристично-рекреаційні ресурси. К : Альтерпрес, 2017. 264 с.
3. Безручко Л. С. Поняття рекреаційно-туристичний ресурс та підходи до класифікації. Львів : ЛІЕТ, 2016. № 11. С. 54 - 58. URL: https://www.academia.edu/36301802/Поняття_рекреаційно_туристичний_ресурс_та_підходи_до_класифікації_дос
4. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн. К. : «Академія», 2007. 704 с.
5. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України. К : Альтерпрес, 2011. 462 с.
6. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. Київ : ВПЦ «Київ. ун-т», 2001. 395 с. URL: <http://www.disslib.org/metodolohia-ta-metodyka-analizu-rekreatsiyno-turystskykh-resursiv-ukrayiny.html>
7. Брич. В. Я. Туроперейтинг : підруч. / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2017. 440 с.
8. В'їзний туризм: навч. посіб. / Коваль П. Ф. та ін. Ніжин: Лук'яненко В. В., 2010. 304 с.
9. Всё о Корее. URL: <https://vseokoree.com/>
10. Все про туризм в Південній Кореї, мова, валюта, релігія, візи, транспорт, кухня, населення. URL: <http://poizdka.net/vse-pro-pivdennu-koreju/>
11. География Республики Корея. URL: <http://www.gecont.ru/articles/geo/korea.htm>

12. Гировка Н. Н. Рекреационные ресурсы : учеб. пособ. Нижний Новгород, 2012. 332 с. URL: <https://studfile.net/preview/15934588/>
13. Зайцев В. П., Єрмаков С. С., Манучарян С. В., Федяй І. О. *Рекреація як наукова дисципліна та її історичні аспекти*. 2012. №12. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/rekreatsiya-kak-nauchnaya-distsiplina-i-ee-istoricheskie-aspekty>
14. Зорин И. В., Каверина Т. П., Квартальнов В. А. Туризм как вид деятельности. Изд-во : *Финансы и статистика*, 2008. 299 с. URL: <https://www.geo.tsu.ru/content/faculty/structure/chair/tourism/Фотогалерея/Зорин%20И.pdf>
15. Катанский А. А. Туристско-рекреационная сфера и ее роль в развитии человеческого капитала. *Вестник НАТ*, 2010. № 1 (13). С. 41 - 43. URL: https://elibrary.ru/query_results.asp
16. Кількість відвідувачів Національного музею за роками. URL: <https://www.koya-culture.com/mobile/article.html?no=143717>
17. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму: підручник. К. : Знання, 2010. 502 с.
18. Книга фактів ЦРУ. URL: <https://www.cia.gov/>
19. Корейський Культурний Центр. URL: <https://koreancenter.org.ua/>
20. Кулешова Г. О. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : метод. вказівки. Харків, 2012. 60 с.
21. Кусков А. С., Одинцова Т. Н., Голубева В. Л. Рекреационная география : підручник. М: Изд-во "Флинта", 2005. 493 с.
22. Любїцева О. О. Методика розробки турів : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2003. 104 с.
23. Любїцева О. О., Панкова Є. В., Стафійчук В. І. Туристичні ресурси України : навч. посіб. К. : Альтерпрес, 2007. 369 с. URL: <https://b-ok.org/book/3027374/f36b6>
24. Мальовничий острів Чеджу біля берегів Кореї. URL: <https://sviti.com.ua/nature/13516>

25. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 343 с.
26. Матвійчук Л. Ю. Теоретичні основи типології та специфіки туристичних ресурсів. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/matvijchuk2.htm
27. Мацола В. І. Рекреаційно-туристичний комплекс України : монографія / за ред. М. І. Долішній. Львів : ІРД НАН України, 1997. 259 с.
28. Муска К. К. Теоретичні підходи до розуміння сутності дефініцій «рекреаційні ресурси» та «рекреаційний потенціал». URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/99.pdf>
29. Николаенко Т. В. Процесс рекреационного освоения региона (на примере Крыма). Симферополь, 1998. 364 с.
30. Офіційний сайт Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. URL: <https://whc.unesco.org/en/statesparties/kr/>
31. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <https://www.unwto.org/>
32. Покоłodна М. М. Рекреаційна географія : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2012. 275 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/pokolodna-rg.pdf
33. Поняття, структура та складові туристичного продукту. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/tourism/36435/>
34. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-vr#Text>
35. Святохо Н. В. Концептуальні засади дослідження туристського потенціалу регіону. *Економіка та управління*. 2007. №2. С. 30-36. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/svyatoho2.htm
36. Сервіс пошуку та бронювання житла Booking.com. URL: <https://www.booking.com/>
37. Скабара Р. М. Курортологія : курс лекцій. Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 12 с.
38. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу. Ніжин : Вид-во Ніжин. держ. ун-у імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.

39. Смирнов І. Г. Логістика туризму: навч. посіб. К. : Знання, 2009. 444 с.
40. Стафійчук В. І. Рекреалогія : навч. посіб.. К.: Альтерпрес, 2010. 264 с.
41. Туристичне країнознавство : країни лідери туризму. Навч. посібн. / за ред. О. О. Любіцевої. К. : Альтерпрес, 2008. 436 с.
42. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Київ : ЦНЛ, 2007. 312 с.
43. Франків А. Туристична політика в Південній Кореї (туризм на «Корейській хвилі») : студент. наук. вісник. Тернопіль : ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 2017. Вип. 41. С. 61-62.
44. Экспоцентры та виставкові зали Південної Кореї. URL: <https://expo-asia.ru/expocenters/koreasouth>
45. Hotel industry in South Korea. URL: <https://daxueconsulting.com/hotel-industry-south-korea/>
46. Korea Heritage Service. URL: <https://www.heritage.go.kr/>
47. Korea National Park Service. URL: <https://www.knps.or.kr/portal/main.do>
48. Korea Tourism Organization. URL: <https://knto.or.kr/eng/index>
49. Korean pottery and porcelain. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Korean_pottery_and_porcelain
50. Matviievskа A. O. The tourist and recreational potential of Jeju Island. Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд: Міжнародна науково-практична конференція, Дніпро, 03 листопада 2023 р. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2023. С. 131-133.
51. National Museum of Korea. URL: <https://www.museum.go.kr/>
52. Ski resort. URL: <https://www.skiresort.info/>
53. South Korea Food Service Market Size. URL: <https://www.sphericalinsights.com/reports/south-korea-food-service-market>

54. South Korea physical map. URL:
<https://freeworldmaps.net/asia/southkorea/map.html>
55. Statista. URL: <https://www.statista.com/>
56. Tourism Knowledge & Information System. URL:
<https://know.tour.go.kr/>
57. Trazy Customer Center. URL: <https://www.trazy.com/>
58. Various Museums. URL: <https://www.edunet.net/>
59. 대한민국/관광. URL: <https://namu.wiki/w/대한민국/관광>
60. 제주 한라산. URL: <https://ody6653.tistory.com/438>
61. 제주도, 한라산의 기후 및 식생. URL:
<https://blog.naver.com/dkdkong/221507276363>
62. 한국의 강. URL: https://ko.wikipedia.org/wiki/한국의_강
63. 한라산의 식생분포. URL:
https://m.blog.naver.com/miho_lover/90063646268
64. 한라산의 희귀 극지 고산식물. URL:
<https://blog.naver.com/cjb100/221100525619>
65. 호수. URL: <https://namu.wiki/w/호수>

ДОДАТКИ

Додаток А

Рослинність на горі Халла в Республіці Корея

Рисунок А. 1 – Вертикальний розподіл рослинності на горі Халла

Джерело: [60]

Додаток Б
 Национальні парки Республіки Корея

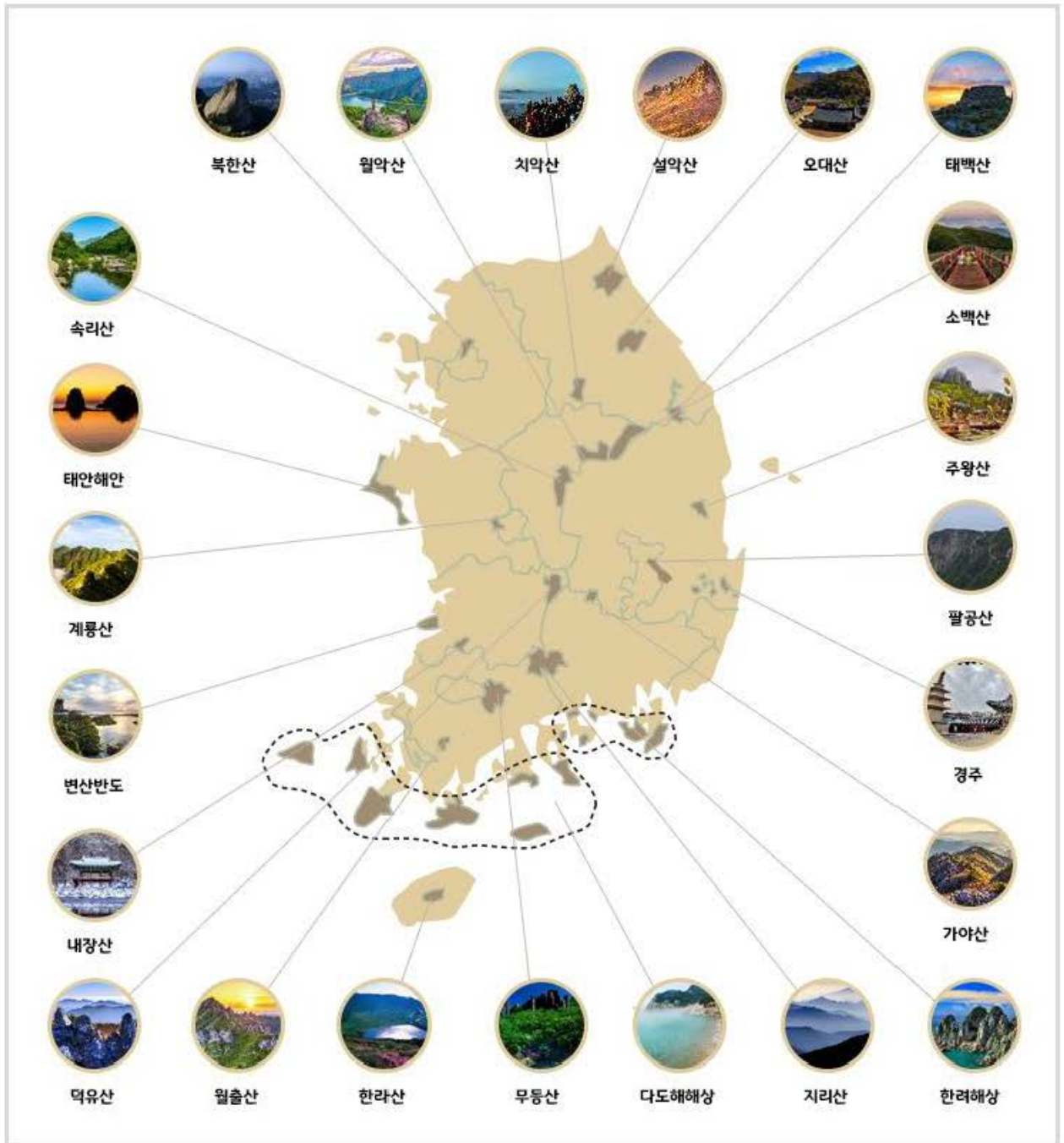

Рисунок Б.1 – Розташування національних парків Республіки Корея

Джерело: [47]

Додаток В

Таблиця В.1 – Всесвітня спадщина ЮНЕСКО в Республіці Корея (культурні об'єкти)

Назва	Розташування	Час створення	Рік внесення до списку	Критерії
Буддистський храм Хейнса, сховище зводу текстів «Тріпітака Кореана»	провінція Кьонсан-Намдо	1237-1248 рр. (тексти), XV ст. (храм)	1995	iv, vi
Святилище Чонмьо	місто Сеул	1601 р.	1995	iv
Грот Соккурам та Храм Пульгукса	місто Кьонджу, провінція Кьонсан-Пукто	774 р.	1995	i, iv
Палацовий комплекс Чхандоккун	місто Сеул	1405-1412 рр.	1997	ii, iii, iv
Фортеця Хвасон	місто Сувон, провінція Кьонгідо	1794-1796 рр.	1997	ii, iii
Дольмени у Кочхані, Хвасуні та на Канхвадо	повіт Кочхан, провінція Чолла-Пукто; повіт Хвасун, провінція Чолла-Намдо; острів Канхвадо, місто Інчхон	VII-III ст. до н. е.	2000	iii
Історичні райони Кьонджу	місто Кьонджу, провінція Кьонсан-Пукто	VII-X ст.	2000	ii, iii
Гробниці правителів династії Чосон	місто Сеул; провінція Кьонгідо; провінція Канвондо	XIV-XX ст.	2009	iii, iv, vi
Етнографічні села-музеї Хахве і Яндон	місто Андон, провінція Кьонсан-Пукто; місто Кьонджу, провінція Кьонсан-Пукто	XVI ст. і XV ст.	2010	iii, iv
Намхансансон	провінція Кьонгі	672 р.	2014	ii, iv
Історичні пам'ятки Пекче	міста Конджу, Іксан та повіт Пуйо	1477 р.	2015	ii, iii
Санса – гірські буддійські монастирі в Кореї	провінції Кенсан-Намдо, Кенсан-Пукто, Чхунчхон-Намдо, Чхунчхон-Пукто, Чолла-Намдо	VI-VII ст.	2018	iii
Совони, корейські конфуціанські академії	Провінції Кьонсан-Пукто, Кьонсан-Намдо, Чолла-Намдо, Чхунчхон-Намдо, Чолла-Пукто, місто Тегу	XVI-XVII ст.	2019	iii
Кургани Гая	Провінції Кьонсан-Намдо, Чолла-Пукто	1666 р.	2023	iii

Джерело: складено автором на основі [30]

Додаток Г

Таблиця Г.1 – Динаміка та структура підприємств індустрії туризму Республіки Корея

Показник	2019		2020		2021		2022		Відхилення відносно	
	одиниць	%	одиниць	%	одиниць	%	одиниць	%	2022/2021	2022/2019
Туристичні агентства та інша галузь послуг бронювання	18223	54,7	16660	52,0	17433	52,0	17865	51,0	2,47	325,52
Послуги з розміщення відвідувачів	2218	6,7	2223	6,9	2372	7,1	2155	6,2	-9,14	-2,84
Індустрія подачі їжі та напоїв	4189	12,6	3237	10,1	3337	9,9	3524	10,0	5,6	-15,87
Індустрія спорту та відпочинку	7652	22,9	8785	27,5	9210	27,4	10149	29,0	10,19	32,63
Інші специфічні для країни галузі туризму	1040	3,1	1110	3,5	1201	3,6	1314	3,8	9,4	26,34
Всього	33325	100,0	32015	100,0	33553	100,0	35007	100,0	4,33	5,04

Джерело: складено автором на основі [56]

Додаток Д

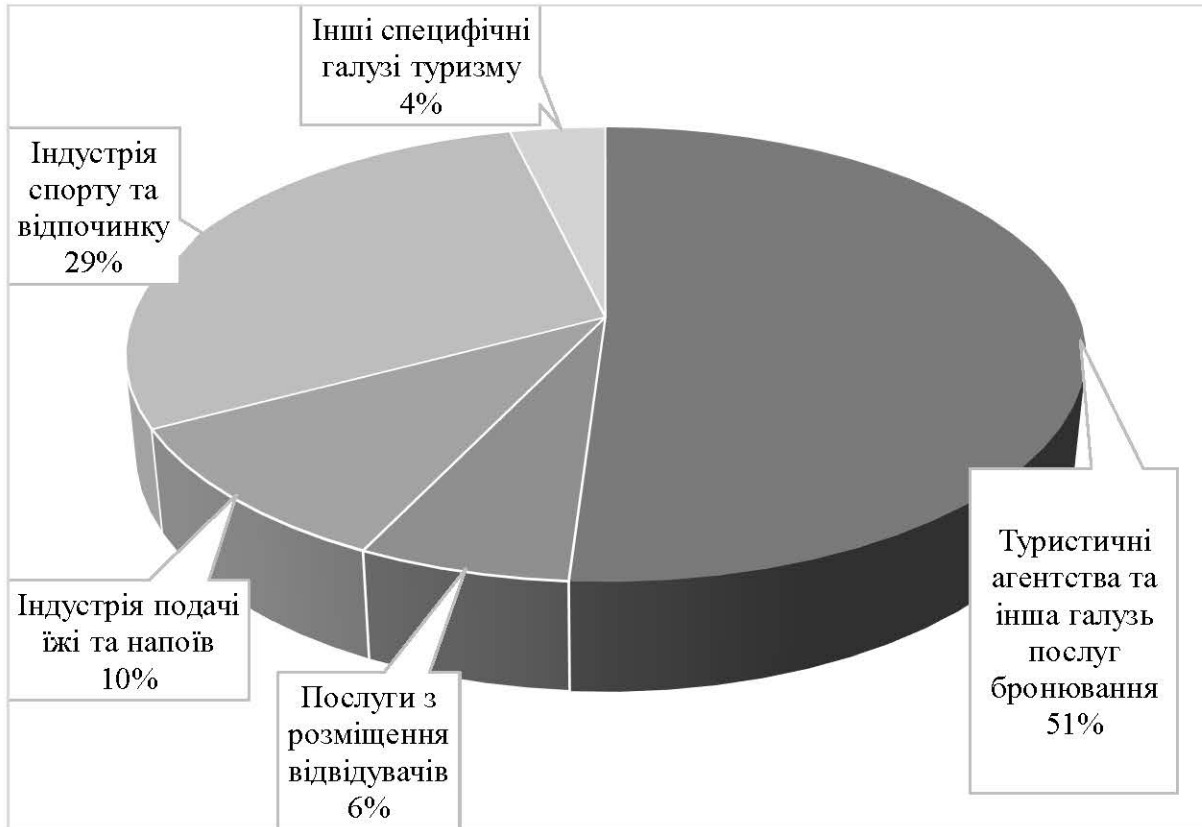

Рисунок Д.1 – Структура об'єктів туристичної інфраструктури Республіки Корея у 2022 році, %

Джерело: складено автором на основі [56]

Додаток Е

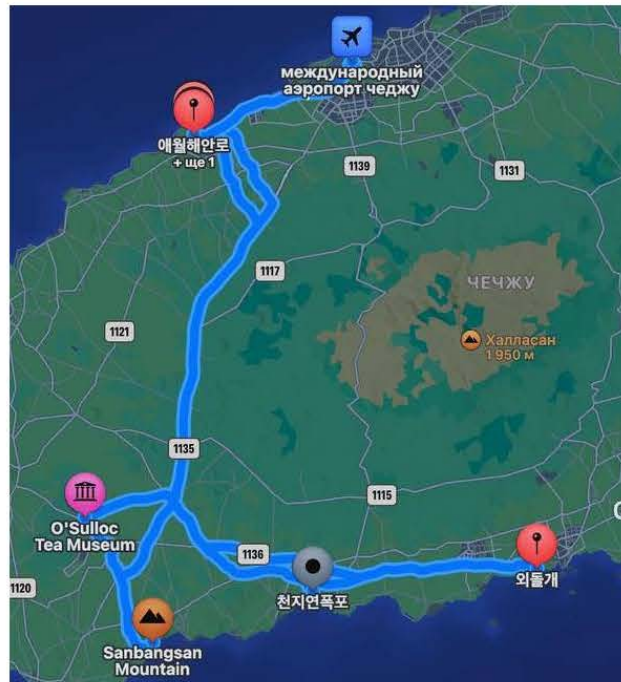

Рисунок Е.1 – Маршрут першого і другого дня туру

Джерело: складено автором

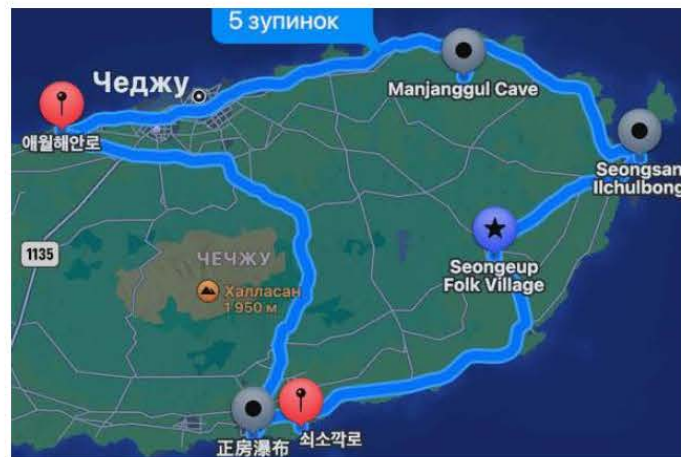

Рисунок Е.2 – Маршрут третього дня туру

Джерело: складено автором

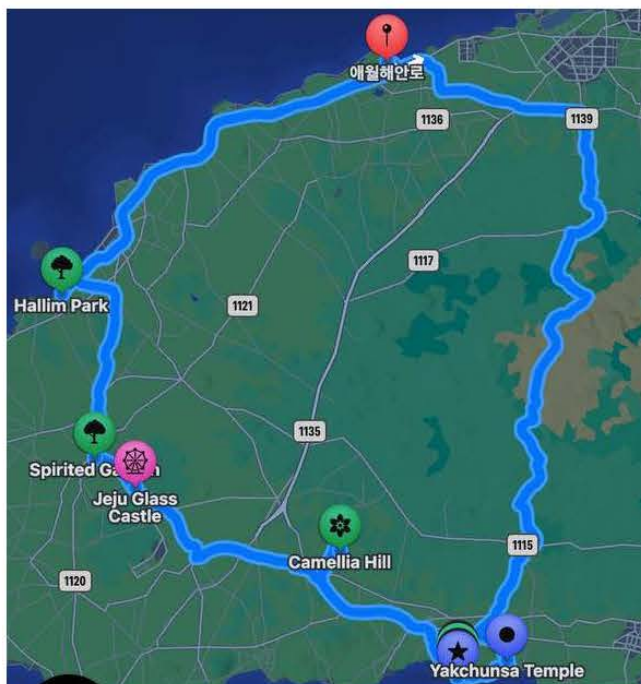

Рисунок Е.3 – Маршрут четвертого дня тура

Джерело: складено автором

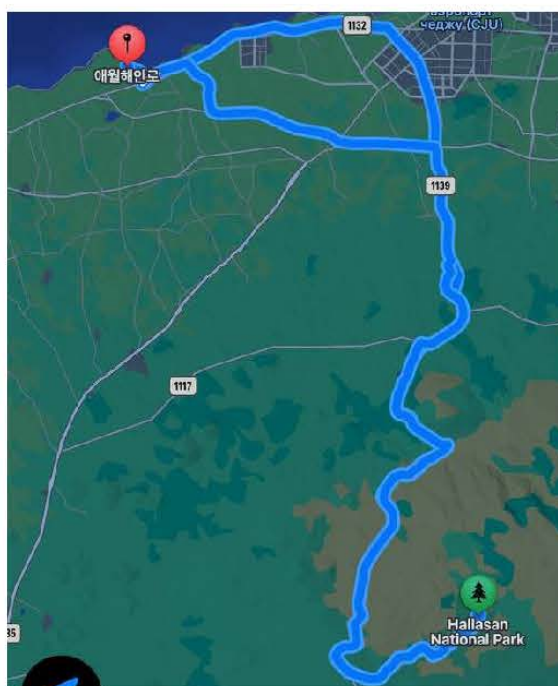

Рисунок Е.4 – Маршрут п'ятого дня тура

Джерело: складено автором